Jaargang 108. Dingsdag, 28 Augustus 1849. No. 69.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen ter kennis van de Ingezetenen en van degenen, wie zulks verder mogt aangaan, dat de RAAD, in aanmerking nemende, dat de ondervinding den hoogst nadeeligen invloed van het KERMISHOUDEN op het voortduren en de uitbreiding der Cholera heeft aangetoond, — het raadzaam heeft geacht, naar het voorbeeld van andere Steden, en overeenkomstig het Advijs van de Plaatselijke Geneeskundige Commissie, en het eenparig gevoelen van al de Geneesheeren te *Groningen*, te besluiten, dat de **Kermis**, welke op den 17den der maand September dezes jaars invalt,

NIET zal worden gehouden.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 13den Aug. 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

AANBESTEDING VAN TURF EN BRANDHOUT VOOR HET RAADHUIS.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* gedenken bij inschrijving, ten dienste van het RAADHUIS, aan te besteden de levering van:

1. 600 Ton BAGGER TURF.
2. 800 Ton HARDE ZWARTE TURF.
3. 800 Ton LANGE ZWARTE GESTOKEN TURF, alsmede:
4. 10,000 Stuks BERKEN BRANDHOUT.

De Voorwaarden van levering zullen van heden ter STADS SECRETARIJ ter lezing liggen, terwijl tot MONSTER van iedere soort van TURF 15 Turven en van het BRANDHOUT 15 Houten in een' Zak of Mand vóór of op den 15den September aanstaande ter Stads Secretarij moeten worden bezorgd; zullende bij *ieder* Monster een afzonderlijk Inschrijvingsbriefje moeten worden overgelegd, van buiten voorzien van dezelfde merken als het Monster.

GRONINGEN, 27 Augustus 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

CHOLERA.

GRONINGEN, 27 Augustus. Sedert de laatste opgave zijn door de Cholera aangetast 35, hersteld 47, overleden 19.

Namens de Plaatselijke Geneesk. Commissie: W. C. VAN MESDAG, *Secretaris*.

ITALIE.

ROME.

Zie hier twee proeven van de regeringsbeginsels der pauselijke commissarissen. Te Bologna zijn alle leden van den gemeenteraad met eene zeer zware geldboete gestraft, omdat zij de handhaving van het constitutioneel statuut van *Pius* hadden gevraagd. Te Rome is zekere *Achili* gevangen gezet wegens *vermoedelijke ongodsdienstigheid*. Zulke daden, die eene halve eeuw te laat komen (blijkens de proef door *Pius* met den banvloek genomen), geven de Italiaansche republikeinen weer hoop.

— De Fransche regering heeft zeer ernstige nota's naar Gaëta gezonden, waarin zij zich over de maatregelen der pauselijke regerings-commissie met nadruk beklaagt.

— De ongelukken, die Italië getroffen hebben in de beide laatste jaren, hebben diepen indruk op den Paus gemaakt; hij verwijt zich zelven, de aanleiding daartoe gegeven te hebben door zijne hervormingen, en vreest, dat men hem tot nieuwe onberaden stappen wil dringen. Eenige aan het oude zich hardnekkig vasthechtende kardinalen houden deze vrees levendig. Van daar den reactionairen staat van zaken, die men thans in Rome *poogt* in te voeren.]

VENETIË.

Het is *Garibaldi* met eenige zijner volgelingen gelukt in Venetië te komen, van waar hij zich op een Amerikaansch schip naar Amerika zou hebben ingescheept.

[*Garibaldi* en zijne dappere vrouw hadden gezworen, zich niet gevangen te zullen geven. Hij is een schoon man, van 45 jaren oud, van sterken ligchaamsbouw en innemend voorkomen. Zijne soldaten beminnen hem, en prijzen hem even als zijne vrouw. „*On n'a jamais volé!*" — riep een der gevangene Franschen van zijn legioen, toen men het korps eene *rooversbende* noemde. — De vrouw van *Garibaldi* is nog geen 30 jaren oud, van eene rijzige gestalte, levendige oogen en zwart glinsterend haar. Twintig uren lang zat zij te paard aan de zijde van haren man, bij wien zij in het veld adjudants dienst verrigtte, en, even vlug als deze, door de gelederen galoppeerde en zijne bevelen van het eene korps naar het andere bragt. Kort voor de kapitulatie van Rome zond *Garibaldi* zijne 4de en 5de legioenen in het gebergte, om zelf den aftogt te dekken. Zijne vrouw was kapitein bij het 4de legioen. Toen hij werd geslagen, moest hij zich bij de voorste legioenen voegen en terugtrekken, waardoor het korps van zijne vrouw de achterhoede werd. Gedurende den moeijelijken afmarsch door het gebergte berigtte men hem, dat het 4de legioen aangevallen werd, en ook *Leonta* (zijne echtgenoot) in het vuur stond. „*Dan is de vijand te beklagen*," — antwoordde hij bedaard; — „*want sedert mijne vrouw het 4de legioen aanvoert, vechten de mannen als leeuwen!*" Weinige minuten daarna verscheen *Leonta* werkelijk met de sabel in de vuist, meldende, dat het legioen er zich had doorgeslagen.]

DUITSCHLAND.

Staat der zaken in Hongarijë.

Volgens een' brief uit Presburg, bevestigt zich het gerucht van de overgaaf van Komorn nog niet. Integendeel schijnen zich de Hongaren in en om die stad bijeen te trekken.

Terwijl nog altijd de Weener bladen geene verdere bijzonderheden mededeelen aangaande de overgaaf van *Görgey*, bevat een tweede berigt uit Warschau van den 20sten het 19de bulletin van *Paskewitsch* uit Berettio Uifalos van den 14den en eenige meerdere bijzonderheden dienaangaande. Hieruit blijkt, dat *Görgey*, ingevolge afspraken met *Rüdiger*, met zijn korps uit Arad naar Szellosz getrokken is, alwaar het nederleggen der wapenen zoude plaats hebben. Den 13den naderde *Görgey* aan het hoofd van zijn' staf het leger, dat het zijne geheel gewapend te gemoet trok. *Görgey* herhaalde nogmaals aan den generaal *Rüdiger*, „dat hij zich zonder eenige voorwaarde onderwierp, en slechts eene gunstige voorspraak van den generaal-veldmaarschalk verzocht," — hetgeen hij wederom niet als voorwaarde, maar als genade deed voorkomen. Hierop maakte *Görgey* zich gereed, zich en zijne troepen over te geven, hetgeen te 4 uur des namiddags plaats had. In het geheel hebben de wapenen nedergelegd: 11 generaals, 20,000 man infanterie, 2000 man kavallerie en daarbij 130 stukken geschut. Toen *Görgey* de troepen naderde, riep hij uit: „Wat kan men niet met zulke troepen ondernemen en uitvoeren!" *Görgey* gaf nogmaals zijne bereidwilligheid te kennen, om de onderwerping der overige troepen te bewerken. Kort daarop onderwierp zich de vesting Arad. Den 14den keerden de troepen van *Rüdiger* naar hunne vroegere positiën terug, de voorhoede naar Szymand en het hoofdleger naar Kisch-Jaro. Het korps van *Görgey* begeeft zich naar Grootwardein.

— Men berigt uit eene goede bron, dat de generaal *Görgey* zich aan de *Russen* hebbende overgegeven, zich in Russische gevangenschap bevindt, maar dat de generaal *Haynau* zich in geschrifte heeft verbonden, *om zijne voorspraak bij Z. M. den Keizer te wezen*. — Volgens een dagblad, 't welk als het orgaan der bewindslieden wordt aangemerkt, wordt het gedrag van den generaal *Görgey* en van zijne troepen in den laatsten tijd dan ook als lofwaardig voorgedragen.

[Men is thans zeer nieuwsgierig naar de verdere maatregelen van het Russische gouvernement. Men kan toch niet vooronderstellen, dat de Keizer van Rusland tot eene gewapende tusschenkomst is overgegaan zonder eenige schadevergoeding te erlangen, hetzij door den afstand van eenig grondgebied, hetzij door het wederkeerig verkrijgen van ondersteuning tegen Turkije. — Intusschen zal Oostenrijk zich thans te Rome met verdubbelde krachten kunnen doen gelden, en is de vrees voor verwikkelingen aldaar thans grooter dan ooit te voren.]

— Twee proclamatiën, eene van *Kossuth* en de andere van *Görgey*, worden nu door de Duitsche bladen in haar geheel medegedeeld. — De eerste is tot de Hongaarsche natie gerigt en geteekend door *Kossuth* en het geheel Hongaarsche ministerie. Daarin wordt aan *Görgey* het onbeperkt dictatorschap opgedragen.

„Wij hebben geene hoop meer," — zegt *Kossuth*, — „om den strijd van zelfverdediging tegen de groote magt der vereenigde Oostenrijkers en Russen met goed gevolg te kunnen voortzetten. Daarom behoort het lot der natie en hare toekomst toevertrouwd te worden aan den opperbevelhebber des legers; de tegenwoordige regering zou thans nadeelig kunnen zijn. — „Ik treed dan uit zuivere vaderlandsliefde af en geef de burgerlijke en militaire magt aan *Görgey* over, hem voor een goed gebruik daarvan aansprakelijk stellende voor God, de natie en de geschiedenis."

Görgey rigt even zoo zijne proclamatie tot het volk:

„De voorloopige Regering bestaat niet meer! De gouverneur en de ministers zijn vrijwillig terug getreden. Burgers! wat in onzen toestand het raadzaamst is te doen, het zij door geweld of door vrede, zal ik verrigten. De slagen van het noodlot zijn ons drukkend, daarom is mijn eenige raad en wensch, dat gij rustig in uwe woningen blijft en u niet in het krijgsgewoel mengt, als de vijand uwe steden bezet; hierdoor alleen kunt gij uwe veiligheid en uw' eigendom redden.

„Burgers! draagt geduldig wat Gods onbegrijpelijke raad over ons beschikt, en in de streelende bewustheid, dat het wezentlijke regt niet eeuwig gekrenkt wordt. — Burgers! God is met ons."

— Men verkeerde te Weenen den 22sten nog altijd in de grootste spanning, omdat er geene nadere berigten, zelfs niet bij geruclit, werden medegedeeld omtrent de in de vorige week plaats gehad hebbende gewigtige gebeurtenissen en den tegenwoordigen stand van zaken. — Aan de onderwerping van *Görgey* twijfelde niemand, maar of zijne troepen dit besluit van den aanvoerder deelden en uitvoerden, of de medegedeelde sterkte der troepen, die zich onderworpen hebben, werkelijk zoo groot is, bleef onzeker, terwijl men tevens nog niet ontdekken kon, wat eigenlijk aanleiding heeft gegeven tot de meening, dat nu de strijd in Hongarije zijn einde genaderd was.

— Omtrent de verliezen der Russen, in den Hongaarschen strijd geleden, wordt gemeld, dat zoowel in den strijd als door ziekten, het verlies op 18,000 man kan worden gesteld.

FRANKFORT, 22 Augustus.

Men verwacht dagelijks den aartshertog *Johann* hier terug, en ziet met gespannen verwachting den invloed te gemoet, welken zijne terugkomst op de regeling der Duitsche aangelegenheden zal uitoefenen. Men vleit zich nog, dat het tusschen Pruissen en de daarmede verbondene mogendheden en de groot-Duitsche partij tot eene schikking zal komen.

HAMBURG, 22 Augustus.

Men verneemt, dat er Zweedsche troepen op Alsen zijn aangekomen, en dat gisteren de uitwisseling der Deensche en Duitsche krijgsgevangenen voor genoemd eiland heeft plaats gehad.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 22 Augustus.

De aalmoezenier van de gevangenis te Coventry, de eerw. *Richard Chapman*, is wegens een zonderling vergrijp in zijne betrekking geschorst. Op den dag vóór de executie van *Mary Ball*, ter dood veroordeeld wegens vergiftiging van haren echtgenoot, trad de aalmoezenier de cel der veroordeelde binnen met eene brandende kaars; hierop hare hand grijpende, hield hij deze bijna 2 minuten met geweld boven de vlam, ten einde haar een' voorsmaak te geven van de eeuwige straffen, die zij in de hel zou moeten lijden, indien zij stierf zonder zich met God verzoend te hebben. De arme vrouw deed vergeefsche pogingen om hare hand los te rukken; de geestelijke hield niet op haar te martelen, voor de hand geheel verbrand was.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 Augustus.

Heden is de eerste vergadering van het vredes-congres alhier gehouden.

De heer *V. Hugo* neemt provisioneel het voorzitterschap waar. Hij hield eene treffende aanspraak, waarin hij het prijzenswaardige doel schetste der vergadering, waartoe verscheidene leden uit de meest verwijderde oorden der wereld waren gekomen, gedreven door hun edelaardig verlangen, om zoo mogelijk het oorlogvoeren te zien afschaffen. Vele schrijvers hadden dezen wensch als hersenschimmig voorgesteld, doch dit was in wezentlijkheid niet alzoo, daar het slechts van den wil der menschen afhangt, om vrede te bewaren. Reeds tegenwoordig is het oorlogvoeren zeldzamer dan voorheen: waarom zoude het dus niet geheel kunnen worden afgeschaft? Waarlijk, indien slechts de vaste wil niet ontbreekt, dan zal er een tijd komen, dat men in onze musea een kanon als eene curiositeit zal aantreffen. Na te hebben opgesomd, welk nut had kunnen zijn gesticht met de 128,000 millioen fr., die, volgens hem, in 32 jaren aan oorlogskosten zijn verslonden, eindigde de heer *Hugo* zijne schoone redevoering, onder duizendvoud herhaalde toejuichingen, met de woorden: „Engeland heeft het eerst den volke toegeroepen: *gij zijt vrij!* Frankrijk heeft op zijne beurt tot dezelve gezegd: *gij zijt souvereinen!* — Welaan, mijne heeren, laat *ons* thans een' stap verder gaan, en hun toeroepen: *gij zijt broeders!*"

[De rede van *Victor Hugo* behelsde veel treffends; zoo zeide hij: „De afschaffing des oorlogs is eene hersenschim, verklaren de practische mannen. Doch denkt u vier eeuwen terug: toen voerde stad tegen stad, provincie tegen provincie oorlog; had toen iemand gezegd aan Lotharingen, aan Picardië, aan Normandië, aan Bretagne, aan Auvergne, aan Provence, aan Bourgogne: „eens zult gij elkander niet meer beoorlogen," dan zouden ook toen de practische mannen schouderophalend uitgeroepen hebben: *hersenschimmen!*"]

De voorzitter overhandigde den heer *Lodewijk Barra*, advokaat te Mons, in een' sigarenkoker van segryn, 1000 francs, zijnde de prijs voor de door hem beantwoordde prijsvraag over de afschaffing van den oorlog.

— Het gemeen te Rochefort, waar de Cholera vrij erg geheerscht heeft, was in het denkbeeld gebragt, dat de geneesheeren en de zusters van liefde giftmengers zijn en de Cholera eene *politieke* ziekte is, strekkende om de rijken te ontlasten van de armen. Den 15den kwam het tot oproerige zamenscholingen; op de muren der stad las men het volgende aanplakbiljet: „In naam des Franschen volks! de burgerlijke en „militaire overheden worden verwittigd, dat, zoo binnen 24 „uren de Cholera niet verdwenen is, de stad in vlam en bloed „zal worden gezet." — Krachtige maatregelen der overheid hebben de orde bewaard.

Van den 23sten. De voorname raadslieden van den voorzitter zijn steeds de heeren *Molé*, *Thiers* en de generaal *Changarnier*. De laatstgenoemde schijnt zich weinig over de toekomst te bekommeren, en verlangt voor het oogenblik niets anders, dan dat men hem de materiële middelen zal blijven verstrekken om de openbare *orde* te kunnen handhaven en het *oproer*, indien dit onverhoopt weder mogt uitbreken, te dempen, op eene zoodanige wijze, als hij zelf meest geschikt zal oordeelen.

Geheel anders is het daarentegen met de heeren *Molé* en *Thiers*, welker terugwerkende gezindheid volstrekt geen geheim is, en die mitsdien door *Lodewijk Napoleon* in geenen deele onbepaald worden vertrouwd. De partij van den heer *Dufaure* weet hiervan gebruik te maken, en houdt den voorzitter dagelijks voor oogen, hoe gevaarlijk hij zou handelen, door zich geheel over te geven aan de leiding van staatslieden, die gewisselijk eenmaal tegen hem zullen zeggen: „Het uur is gekomen, waarop de monarchij zal worden hersteld. Gij behoort niet tot een geslacht, waaruit men Koningen kiest: derhalve, ontdoe u van het hoog gezag uit eigene beweging, opdat men u een goed jaargeld zal kunnen verzekeren. Wee u, indien gij, als dat uur zal hebben geslagen, het gezag met geweld mogt zoeken te behouden." —

De voorzitter schijnt de deugdelijkheid van deze en dergelijke bedenkingen zeer goed in te zien, en handhaaft op dien grond de heeren *Dufaure* en *Odilon Barrot* met kracht in het hoog bewind, omdat hij hen beschouwt als de voornaamste staatslieden, die tegen den invloed van de heeren *Thiers* en *Molé* kunnen opwegen.

— Heden werd de tweede zitting van het vredescongres nog door een grooter aantal toeschouwers bijgewoond dan gisteren.

Het onderwerp der beraadslaging was dit voorstel: „Het is nuttig, de aandacht der Regeringen te vestigen op de noodzakelijkheid, om, door een' algemeenen en gelijktijdigen maatregel, een stelsel van ontwapening in te voeren, ten einde den last der Staatsuitgaven te verligten en tevens eene blijvende oorzaak van onrust en verbittering tusschen de volken weg te nemen."

Onder anderen leest de heer *Suringar*, het eenige lid uit Holland, een der vice-presidenten van 't congres, eene in 't Fransch geschreven redevoering voor; maar zijne buitenlandsche uitspraak en zwakke stem maken het moeijelijk hem te volgen. — Hij wenscht de ontwapening, doch wil daardoor geen blaam werpen op degenen die thans de legers uitmaken; ook ontzegt hij aan de onderdrukte volken het regt niet om zich te verdedigen en 't juk af te werpen. In plaats van een ministerie van oorlog, moest elk volk een ministerie van vrede instellen. Hij verwacht van den invloed van 't congres geene dadelijke ontwapening, maar toch veel goeds.

[De *N. Rott. Ct.* van heden deelt deze redevoering, in 't nederduitsch, in haar geheel mede.]

Van den 24sten. De derde en laatste zitting van het vredescongres had heden een nog aanzienlijker getal toehoorders uitgelokt, dan de vorige dagen. Aan de orde was de kwestie nopens de noodzakelijkheid van een congres der natiën. De abt *Deguerry* heeft dit groote denkbeeld met veel welsprekendheid ontwikkeld. Daarop werd het derde besluit aangenomen. — Het vierde, strekkende, om de betaling te weigeren der belastingen of leeningen voor den oorlog, door den heer *Cobden* zelf geestig en met kracht verdedigd, werd met algemeene stemmen goedgekeurd. De vergadering stemde insgelijks goed de redactie door het bureau van een adres aan al de volkeren, terwijl het Fransche bewind voor zijne vriendelijke ontvangst werd dank betuigd. Ten slotte werd de zitting door den heer *V. Hugo*, te midden der levendigste bijvalsbetuigingen, gesloten.

BELGIË.

BRUSSEL, 24 Augustus.

Tot nog toe zijn de pogingen om linnen te weven met stoomwerktuigen, mislukt, daar het product gebrekkig was. Nu meent men hier te lande dit vraagstuk opgelost te hebben. Men meent, dat de onlangs uitgevonden weeftoestellen, waarvan de eerste producten op de tentoonstelling te Gent te zien zijn, aan dat doel geheel beantwoorden, door goed fabrikaat te leveren met groote vermindering der kosten van bewerking. Dit zou eene omwenteling in dezen nijverheidstak zijn. Men verwacht van de jury voor de tentoonstelling een naauwkeurig onderzoek dier weeftoestellen.

— De minister van koophandel in Frankrijk wordt hier verwacht, tot bijwoning der proeven, die op groote schaal met de suikerbereiding van *Melsens* zullen genomen worden.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

In het verslag der commissie van rapporteurs der Tweede Kamer (de heeren *v. Hasselt*, *v. Twist*, *Wintgens*, *Thorbecke* en *Westerhoff*), omtrent het ontwerp der *provinciale wet*, wordt in de eerste plaats geklaagd, dat deze voordragt — ofschoon dan ook (volgens het 5de der addit. art. van de Grwt.) nog in de eerste zitting der Staten Generaal, volgende op de afkondiging der veranderingen in Grwt. — echter zóó laat is aangeboden (den 31sten Julij), dat zij vóór de sluiting van die zitting niet meer, al ware het slechts bij de Tweede Kamer, geheel afgehandeld kan worden.

Even als bij het ontwerp der kieswet — aldus vervolgt het verslag — zou men zich echter aan dit uitstel en deze zwarigheid getroost onderworpen hebben, indien men zich had mogen verheugen in eene uitstekende zamenstelling, in eene meer dan gewoon zorgvuldige bearbeiding van de aangebodene wets-voordragt; en indien men de provinciale wet zoolang hadde teruggehouden, om in de gelegenheid te zijn om verbeteringen daarin aan te brengen, welke door het onderzoek der kieswet zouden worden aan de hand gedaan, opdat niet datgene in de provinciale wet zou worden opgenomen, waartegen met grond en teregt bij de kieswet aanmerkingen werden gemaakt. Maar noch zamenstelling, nog bearbeiding beantwoorden aan de verwachting; terwijl het inderdaad eene meer dan gewone bevreemding moet wekken, dat geene enkele aanmerking, geene enkele aanwijzing van gebreken, geen enkele wenk tot verbetering, in het Verslag der kieswet ter neder gelegd, der Regering waardig heeft geschenen, om verandering in vele met de kieswet gelijkluidende bepalingen tot stand te brengen. Ook bij nader onderzoek is men van de onjuistheid van de gemaakte opmerkingen geenszins overtuigd; desniettemin geloofde men bij dit ontwerp ze niet te moeten herhalen. Al wat in het Verslag der kieswet gezegd is over kiesverrigtingen, kiesvergaderingen en onderwerpen die ook bij de provinciale wet worden geregeld, komt bij deze met kracht en met aandrang terug; de herhaling daarvan zou nutteloos en overbodig mogen geacht worden, eene verwijzing naar het vroeger Verslag is voldoende."

Verder wordt medegedeeld, dat in twee afdeelingen niemand zich voldaan heeft verklaard noch over den vorm en de behandeling, noch over den inhoud en de strekking, zoowel met het oog op de bijzonderheden, als op het geheel dezer voordragt. Zij was, naar hun oordeel, òf niet, òf ten minste niet behoorlijk uitgewerkt; vooral niet in de hoofddeelen, handelende over de bevoegdheid en den werkkring der provinciale en der Gedeput. Staten, waar, bij de grootste onvolledigheid van wezenlijke wets-bepalingen, een overvloed van reglementaire voorschriften was opgenomen. Te vergeefs zocht men naar beginselen in deze wet; geen spoor vond men, dat er over gedacht was, wat bij voorbeeld door provinciaal belang, provinciaal huishouden, enz. verstaan moest worden; — eene zamenvatting en opsomming van grondwettige bepalingen, vroegere reglementaire voorschriften, en vertalingen van artikelen uit de *Loi Provinciale* van Belgie, ziedaar alles wat men vond. Men vreesde, dat hiervan het gevolg zou zijn, dat, met weinig verandering, de Provinciale Staten zouden blijven bestaan op den ouden voet, en dat de uitbreiding en ontwikkeling van hunne zelfstandigheid, welke de bedoeling der Grondwet met zich brengt, zouden worden tegengegaan en verkort, ten behoeve van eenen nadeeligen geest van centralisatie, of ter vermeerdering van den magt van den *commissaris des Konings en van Gedeputeerde Staten*.

[Bij het afzonderlijk onderzoek van de onderscheidene artikelen van het ontwerp, zijn vele bedenkingen ontwikkeld. Wij deelen nog slechts deze ééne mede:

Ten aanzien van *de bepaling van het getal leden*, is de meening met kracht voorgestaan, dat, zoo *Drenthe* eene zóó kleine provincie ware, dat er een andere maatstaf dan voor de overige provinciën moest worden aangenomen, *Drenthe*, hetzij geheel bij ééne aangrenzende, hetzij gedeeltelijk bij meerdere aangrenzende provinciën moest worden gevoegd. — Dit denkbeeld vond evenwel zijne bestrijders, die geloofden dat het hier niet de plaats ware, om tot eene verandering in de verdeeling in provinciën te geraken, en dat onderwerp geheel en uitsluitend behandeld moest worden naar de provinciën, die nu bestonden. Zelfs waren er eenige leden, die deze gelegenheid aangrepen, om met aandrang de begeerte naar eene wet, welke volgens art. 2 der Grondwet provinciën zou vereenigen, uit te drukken.]

's GRAVENHAGE, 23 Augustus.

Bij de regering zou reeds in behandeling zijn eene ontworpen wet tot het vaststellen van een bepaald tarief voor het porto van brieven, in verband met andere aangelegenheden rakende de brievenposterij.

De *Staats-Courant* zegt dienaangaande: „[Er bestaat bij de Regering niet alleen het voornemen om de aangelegenheden der brieven-posterij, in zooverre dezelve daarvoor vatbaar zijn, bij de wet te doen regelen, maar het daartoe betrekkelijke wets-ontwerp is reeds werkelijk bij den Raad van State in overweging."]

— Men verneemt uit eene zeer goede bron, dat de hoofdbeslissing in zake van de nalatenschap van den overleden Koning afhangt van de kwestie der spoorweg-actiën, die bij massa in den boedel aanwezig zijn. Z. M. had ze reeds van zijn' vader moeten overnemen, en men weet, dat de daling dier fondsen een' belangrijken invloed op het kapitaal heeft uitgeoefend.

— De predikanten, die in de kapel op het Loo voor het koninklijk gezin hebben gepredikt, hebben van wege Z. M. een' aanzienlijk geschenk in zilver tot aandenken ontvangen.

— In wél onderrigte kringen wordt gemeld, dat de nieuwe formatie van artillerie en kavallerie zoude geteekend zijn; beide wapens zullen aanmerkelijk verminderd worden; de rijdende artillerie zal in die vermindering nog al deelen. De trein wordt bij dat regement ingedeeld, en de batterijen van 8 stukken, zoo als ze thans zijn, worden op 6 gebragt. De officieren van den trein zullen op twee derde van hun activiteits-tractement gebragt worden. (*Z. Blad.*)

— Onder dagteekening van den 17den Augustus wordt uit Koppenhage gemeld, dat, volgens berigten van goederhand, de Deensche regering dien dag tot het besluit was gekomen, om de opheffing van de blokkade ook uit te strekken tot de oostelijke kust van Holstein en wat verder tot dusverre was uitgesloten gebleven. De daartoe betrekkelijke orders en aanschrijvingen zouden den volgenden dag worden verzonden. (*Ned. St. Ct.*)

Van den 26sten. Het heeft Z. M. behaagd den heer *C. W. Vinkhuizen*, med. doctor alhier, te benoemen tot Hoogstd. bijzondere lijfarts.

— De Tweede Kamer der Staten Generaal zal, naar men verneemt, op Maandag, den 3den September aanst., hare werkzaamheden hervatten.

— In de residentie is aangekomen, en aan het *Hôtel de l'Europe* afgestapt, de heer *Pierre Napoleon Bonaparte* en gevolg. Die heer is heden bij den Koning ten gehoore ontvangen. Reeds gisteren, spoedig na zijne aankomst, heeft hij een langdurig onderhoud gehad met den gezant van Frankrijk. Als eene bijzonderheid merkt men op zijne zoo volmaakte gelijkenis op den Keizer *Napoleon*, en trok deswege aller aandacht tot zich.

AMSTERDAM, 24 Augustus.

Het concert, in den Hoogduitschen schouwburg voor de *Nederl. Israël. Bewaarschool* alhier gehouden, heeft onzuiver opgebragt *f* 850.

— De uitgeschreven wedrennen voor den eersten dag zijn gisteren nabij Zandvoort gehouden, onder begunstiging van schoon weder en onder toevloed van talrijke aanschouwers. Het volksfeest werd vereerd met de tegenwoordigheid van Z. K. H Prins *Hendrik der Nederlanden* en opgeluisterd door de hoornmuzijk der dragonders. Het had den genoegelijksten afloop kunnen hebben, ware het niet, dat in den namiddag, omstreeks $3\frac{1}{2}$ ure, de jockey *Moss*, een zeventigjarig man, van zijn paard gestort was en daardoor het leven verloren had. De uitslag van den wedstrijd was onder anderen als volgt: No. 7. *Harddraverij*, op de oude wijze; de prijs van *f* 350, gegeven door de Societeit, behaald door *het Haasje* van den heer *Minne Douwes Annema*, en de premie van *f* 50 door *Aafke*, van den heer *K. Hijlkema.*

UTRECHT, 23 Augustus.

De heer *van Hoytema* heeft bedankt voor de benoeming tot lid der Tweede Kamer in het kiesdistrikt Zaltbommel. Den 6den September zal in de onderkiesdistrikten en den 8sten in de hoofdplaats van het kiesdistrikt op nieuw gestemd worden, en den 10den de stemopneming plaats hebben.

HARDERWIJK, 23 Augustus.

Het transport negers, naar hun vaderland terugkeerende, werd den 23sten Augustus geëmbarkeerd. Het was waarlijk een vreemd schouwspel, deze zwarten, met allerlei snuisterijen beladen, te zien vertrekken. Het meeste trok de aandacht, dat zij niet gelijk Europeanen met vreugde Europa verlieten, maar aangedaan waren en dankbaar schenen voor de behandeling hier ondervonden, blijkbaar ook daardoor, dat de meesten hun gelid verlieten, om als teeken van vaarwel de handen van hunne officieren en onderofficieren te kussen.

ROTTERDAM, 24 Augustus.

Heden morgen is per stoomboot van Antwerpen alhier aangekomen en aan het hôtel *des Pays-Bas* afgestapt de heer *Pierre Napoleon Bonaparte* [dezelfde, die onlangs den heer *Gastier* den bekenden klap heeft gegeven].

ARNHEM, 24 Augustus.

Men verneemt, dat aan den heer mechanicus *C. Becker* kwijtschelding is verleend van de policiestraf, tegen hem uitgesproken wegens overtreding eener stedelijke keur. Velen vleijen zich, dat daardoor de mechanische inrigting van dien heer voor deze stad zal behouden blijven. [De heer *Becker* was n.l. voornemens zijne werkplaats naar *Duseldorf* te verleggen.]

ASSEN, 23 Augustus.

Heden heeft alhier door het ministerie van den notaris *Knipkorst* van Zuidlaren plaats gehad de verkooping van de in de afgebroken kerk te Gieten gevondene oude munten; een vrij talrijk publiek en daaronder de heer *van der Chijs*, directeur van het Akademisch penningkabinet te Leiden, woonde de verkooping bij; dezelve heeft in het geheel *f* 253—80 opgebragt, hebbende de heer *van der Chijs* voor eene waarde van *f* 113—10, waarschijnlijk voor genoemd penningkabinet, aangekocht; enkele munten hebben tot over *f* 15 gegolden.

— Ten aanzien van de door ons gegevene berigten over den brand te Coevorden, haasten wij ons een onwillekeurig vergis te herstellen, door mede te deelen, dat de regter-commissaris mr. *Alstorphius Grevelink* niet Vrijdag, zoo als door ons is gemeld, is, maar reeds Donderdag middag te 4 uur te Coevorden is gekomen. Overigens kunnen wij mededeelen, dat er nog tegen een' vijfden persoon, ook genoemd *Cohen*, bevel van inhechtenisneming is verleend. (*Dr. Ct.*)

LEEUWARDEN, 25 Augustus.

Velen zullen welligt in het denkbeeld verkeeren, dat Z. M de Koning, even als wijlen Koningen *Willem I* en *II*, aan Friesland, bij voortduring eene jaarlijksche som van *f* 500, voor eene harddraverij zal afstaan; wij vermeenen dus geene ondienst te doen, door te berigten, dat zulks wel op nieuw is toegestaan, maar in zoo verre veranderd, dat de wedloop om het andere jaar te Leeuwarden en op het Loo plaats zal hebben.

GRONINGEN, 27 Augustus.

Bij besluit van den 24sten dezer, is door Zijne Majesteit benoemd tot Hoogleeraar in de faculteit der Bespiegelende Wijsbegeerte en Letteren aan onze Hoogeschool de heer M. DE VRIES, docent in de Nederlandsche taal en geschiedenis aan het Gymnasium te Leiden, ter vervulling der vacature ontstaan door het overlijden van den hoogleeraar mr. B. H. LULOFS. — Ter waarneming van de collegiën van prof. ROVERS, gedurende deszelfs afwezigheid, is benoemd dr. W. HECKER.

— De Bid- en Dankdag, door de Synode der Hervormde kerk uitgeschreven, is hier gisteren met groote belangstelling gevierd. De belangstelling was vooral hier ter stede daarom te grooter, omdat de jaarlijksche godsdienstige herdenking van de redding onzer stad in 1672 juist op dezen dag hier gevierd wordt en nu ook tevens gevierd werd. — Alle kerken waren bij alle godsdienstoefeningen buitengewoon gevuld, onder eene eerbiedige stilte en aandacht. Er is *f* 1056—89 gekollekteerd in de kerken der Ned. Hervormde gemeente, eene kollekte zoo als hier sedert 1821 op geen Bid- of Dankdag is geweest. Rekent men daarbij, wat er op de vorige Zondagen is ingezameld, en wat er aan de Cholera-commissie gegeven wordt, dan moet men met vreugde erkennen, dat de deugd der milddadigheid uit Groningen nog in geenen deele geweken is.

— Ten einde te voldoen aan onderscheidene daaromtrent gedane aanvragen, meenen wij te moeten melden, dat de groote of zoogenoemde *honderdjarige Aloë* (*Agave americana*), in den *Hortus* alhier, thans hare eerste bloemen geopend heeft. Zij is in eene tobbe op den vloer in de Oranjerie geplaatst, doch met den top der steng nu reeds verscheidene voeten boven uit het, daarvoor opengemaakt, dak van dat gebouw uitgewassen.

Zonderling voorzeker is de afwisseling in den groei dezer plant. Vele jaren lang — van meer dan 25 jaren herinnert men zich het stellig — heeft zij hare wortelbladeren langzaam ontwikkeld, doch in dit jaar begon op den 15den Mei, tusschen die bladeren uit, plotseling de top van de bloemsteng op 1212 Ned. strepen boven den grond, waarin de plant staat, voor het eerst zigtbaar te worden. Van dien tijd tot den 18den Julij, dus in iets meer dan 2 maanden, heeft zij zich 4737 Ned. strepen in het geheel of door elkander ruim $7\frac{1}{2}$ Ned. duimen *daags* verlengd. Na dien tijd was de wasdom in lengte veel verminderd, ja ten laatste geheel stilstaande, maar nu ontwikkelden zich de fraai gebogene en zeer geregeld uitgespreide zijtakken der bloemsteng en vormde zich het inwendige van de duizende bloemen, die daaraan vastgehecht zijn en zich nu langzaam, de eene na de andere, ontwikkelen. Op dit oogenblik is de top der steng 6 ellen en 111 strepen, of bijna 22 voeten, van den grond verheven en beeft 28 zijtakken, aan elk van welke door elkander 125 bloemen of bloemknoppen, dus te zamen ongeveer 3500, zigtbaar zijn.

— De postiljon G. ZIJLSTRA, rijdende van Groningen op Winschoten, Donderdag avond te negen uur voor deze stad genaderd zijnde voor de Steentilpoort, en over de houten pijp, welke over het Damsterdiep ligt, willende rijden, wordt het paard schichtig voor de aldaar aanwezige lantaarn, en begint te steigeren; — de postiljon, hoewel bijzonder wakker in den teugel, kan, daar de draai en oprid hier niet bijzonder gunstig is, het paard niet spoedig genoeg bedwingen, zoodat hij met passagier, kar en paard achterover is gekomen in eene aldaar aanwezige sloot. — Een paar vlugge sjouwerlieden, waaronder zich HENDRIK EDENHUIZEN bevondt, is het gelukt, paard en kar spoedig uit deze gevaarlijke positie te redden. De postiljon en passagier hebben geen letsel bekomen. Daar deze kar anders de Oosterpoort binnenkomt, kan dit nu niet geschieden, aangezien die passagie tot nadere aankondiging is gestremd.

— Heden morgen is alhier buiten de Ebbingepoort in het water drijvende gevonden het lijk van den scheepstimmerbaas JAN VISKER, wonende aldaar in de Nieuwe herberg. Deze man is gisteren avond omstreeks tien uur uit de stad naar zijne woning teruggekeerd en is alstoen waarschijnlijk in het water geloopen. — Hij laat eene weduwe met zes kinderen na.

— Het elfjarig zoontje van G. HUISMAN, postiljon, rijdende van Groningen op Leeuwarden, wonende alhier ter stede in de Breedengang, zou, daar zijn grootvader het bedrijf van schipper uitoefent, eene reis mededoen. — Het kind van vreugde opgetogen, snelt Vrijdag morgen naar genoemde grootouders, maar is naauwelijks aan boord, op het Horenschediep, of heeft het ongeluk van over boord te vallen, en eer eenige middelen ter redding aanwezig waren, te verdrinken.

— Bij besluit van den 20sten Augustus j.l., no. 59, heeft Z. M. onder anderen eervol ontslag verleend aan J. KLAASSENS SIKKENS, op zijn verzoek, als dijkregter van Wierum en Hooge en Lage Paddepoel; aan B. HARMS VAN DER UEI, als zijlvest van Oterdum, uit hoofde van verandering van woonplaats; — en benoemd tot medevolmagten in het bestuur van den Noordpolder G. REINDERS en P. H. MEEKHOF DOORNBOSCH, beiden bij continuatie; tot dijkregters in het dijkregt Humsterland, J. J. HOMAN, in plaats van A. D. FRANSSENS, eervol ontslagen, en D. A. HARTZEMA, in plaats van wijlen H. J. BOER; tot zijlvest voor den eed van Oterdum, J. H. BONS.

— Het volgende is ons ter plaatsing ingezonden:

VEENDAM, 24 Augustus.

Door schoon weder begunstigd, had heden alhier de aangekondigde harddraverij plaats. Twaalf paarden, zoowel van hier als van elders afkomstig, dongen ijverig naar de uitgeloofde prijzen, met dat gevolg, dat eindelijk de prijs behaald werd door het bruin langstaart merriepaard *de Snelle*, toebehoorende aan den heer H. C. TER HORN alhier, en de premie door het zwart langstaart ruinpaard *de Pijl*, van den heer J. TER BORGH, te Noordbroek. De directie, hierbij bijgestaan door de alhier gedetacheerde en van elders bijgekomen dragonders en infanteristen, welke door den heer detachements-kommandant welwillend tot handhaving der orde waren beschikbaar gesteld, heeft zich in dezen zeer goed van haren pligt gekweten en veel tot den goeden afloop bijgedragen. De harmonie-muzijk, die zich bij tusschenpoozen liet hooren, strekte mede tot opluistering van dit feest. Na het eindigen der rijding was er voor de liefhebbers ruimschoots gelegenheid om den avond in gepaste vrolijkheid door te brengen, kortom, het was een volksfeest in den regten zin des woords.

Den 22sten Augustus zijn door de commissie, belast met het Staats-examen, *twaalf* jongelieden geëxamineerd, waarvan *negen* zijn toegelaten; — den 23sten *twaalf* geëxamineerd, en daarvan *elf* toegelaten, en den 24sten van de *twaalf* geëxamineerden *vijf* toegelaten.

[Naar men verneemt, zou het getal der jongelieden, welke door de Staatscommissie geëxamineerd worden, 258 bedragen, d. i. een weinig minder dan het vorige jaar, toen zich 267 hadden aangegeven. Tot dus verre staat het getal toegelatenen in eene gunstiger verhouding tot dat der afgewezenen dan vroeger; zoodat het zich laat aanzien, dat het getal aankomende studenten aan de drie Akademiën en de beide Athenaea althans niet geringer zal zijn dan bij de opening van het vorige Akademiejaar. (*Nederl.*)]

Men verneemt, dat door den minister van koloniën aan den heer VAN HOËVELL verzocht is, om zijne denkbeelden en inzigten mede te deelen omtrent den tegenwoordigen toestand van het onderwijs in Nederlandsch Indië, en nopens de uitbreiding, verbeteringen en hervormingen, die daarin, volgens zijn oordeel, zouden behooren plaats te hebben. (*Handelsblad.*)

In de *Staats-Courant* van Zaturdag l.l. wordt medegedeeld de nominatieve staat der gesneuvelde en gewonde Europesche officieren, onder-officieren en manschappen van de 3de expeditie tegen BALIE, in 1849.

De kollekte te 's Hage voor de noodlijdenden te Scheveningen heeft opgebragt *f* 8,064.44 benevens een gouden ring.

Men meldt uit Curaçao, van den 10den Julij: „Wij hebben onlangs het Para-gras (Para in Brazilië) uit Suriname ontvangen. Van alle bekende grassoorten is deze het geschiktste voor het heete en drooge Curaçao. Ook kan het gedroogd en tot hooi gemaakt worden, 't welk te voren met geen ander grasgewas het geval was. Deze nieuwe grassoort is dus een zegen voor Curaçao." (*U. Ct.*)

In verschillende oorden van België heeft men de opmerking gemaakt, dat dáár, waar de Cholera op het hevigst woedde, de zwaluwen bijzonder en de zangvogelen in het algemeen zich verzamelden en wegvlogen; zoodra echter de ziekte afnam, keerden zij terug. — Wij nemen dit berigt gaarne over, dewijl ons ook hier ter stede van onderscheidene zijden dezelfde opmerking onder anderen ten aanzien der kraaijen, is medegedeeld.

Iets nopens Görgey.

Dezer dagen werd te *Parijs* veel gesproken van een gerucht, hetwelk de nieuwsgierigheid der dilettanten aldaar in de hoogste mate heeft opgewekt. De thans zoo bekend geworden, groote Hongaarsche generaal GÖRGEY, die even goed toon- als krijgskundige moet zijn, heeft namelijk eene *Opera* in vijf bedrijven gecomponeerd; het onderwerp is ontleend aan het krijgsmansleven van MATHIAS CORONI.

Een der voornaamste Parijsche vaudeville-dichters zou thans met het libretto bezig zijn; reeds zou de directie van de *Académie de Musique* voorstellen gedaan hebben, en zou men weldra in de gelegenheid zijn de muzijk van GÖRGEY toe te juichen. Zijne manier moet veel overeenkomst hebben met die van SCHUBERT en NIEDERMAYER.

Ook in de Wetenschappen heeft GÖRGEY een' eervollen naam. Immers in de derde aflevering van het Natuurwetenschappelijk Jaarberigt van LIEBIG en KOPP wordt onder de ontdekkingen op het gebied der Organische Chemie met lof gewag gemaakt van GÖRGEY. De vernuftige veldheer heeft n.l. vóór twee jaren bij RETTENBACHER in Praag, de vette zuren van de *Kokosnootolie* bestemd en nadere opgaven geleverd nopens de *Caprin-* en *Pichurimtalkzuren.*

Wij zijn in de gelegenheid gesteld het volgende te kunnen mededeelen nopens

Sir Montefiore's verblijf in Damaskus.

Op den 3den Julij kwam de beroemde MOZES MONTEFIORE te Damaskus aan. Zijn intogt in Damaskus had op eene zeer plegtige wijze plaats. Onderscheidene policieambtenaren, de dragoman van het Engelsche consulaat en de voornaamste leden der Israelietische gemeenten gingen den vromen reiziger drie uren ver te gemoet. Toen hij in het Jodenkwartier aankwam, werd hij met luide vreugdekreten ontvangen. Op de volgende dagen ontving hij talrijke bezoeken, o. a. (buiten de personen van het Engelsch, Oostenrijksch, Russisch, Grieksch, Amerikaansch en Pruissisch consulaat) van den opzigter des kloosters van het Heilige graf, als ook van den priester der Latijnsche Congregatie, van den Griekschen patriarch met zijn' Archidiaken en van eene deputatie der kerspel-geestelijkheid, enz.

Velen van deze personen, die voor het eerst in hun leven een Joodsch huis binnen traden, gaven den vromen Sir de verzekering in Damaskus van hunne hartelijke symphatie voor de Israëlieten. — Op den 5den begaf zich Sir MONTEFIORE naar den Pacha, die hem met groote onderscheiding ontving. Op den 8sten vertrok hij naar *Saffet* en deelde op zijne reis vele aalmoezen aan de armen uit, zonder onderscheid van geloofsbelijdenis.

Kerk- en Schoolnieuws.

BAAMBRUGGE (Klass. *Utrecht*), 17 Aug. Uit het op den 7 Aug. l.l. geformeerde *drietal* is op heden, door den kerkeraad, tot predikant alhier gekozen *P. M. Keller van Hoorn*, kandidaat bij het provinciaal kerkbestuur van *Overijssel*, aan wien daarvan eene *officiële* kennisgeving gezonden is.

THOLEN (Klass. *Zierikzee*), 19 Aug. De w. ew. heer *J. P. Burgerhoudt*, Pred. te *Dirksland*, heeft de beroeping tot herder en leeraar dezer gemeente aangenomen.

MEEUWEN c. a. (Klass. *Heusden*), 19 Aug. Heden vernamen wij tot ons leedwezen, dat onze leeraar, ds. *W. A. van Beusekom*, zich verpligt had gevonden, de eenparige roeping naar de gemeente te *Kootwijk*, onder inwachting der vereischte approbatiën, aan te nemen.

— Door den kerkeraad der Hervormde gemeente te ALMELO is het volgende drietal gemaakt: D.D. *E. Cats Wor* te Mijdrecht, *J. W. G. R. Schorse* te Wilsum en *J. C. van de Velde Jr.* te Borne.

— Tot predikant bij de Hervormde gemeente te ZANDPOORT is beroepen de wel-eerw. heer *du Saar*, candidaat tot de H. Dienst te Leiden.

MARUM, 25 Augustus.

Heden werd hier het vergelijkend examen gehouden ter vervulling der openstaande school. — Van de drieëntwintig sollicitanten, die zich hadden aangegeven, waren er op den bepaalden tijd slechts twaalf aanwezig: twee aangestelde onderwijzers en tien custossen of ondermeesters. Het examen werd, bij verhindering van den schoolopziener van het distrikt, afgenomen door den schoolopziener van het vierde distrikt, dr. W. GLEUNS, JR., die zulks, op verzoek van den eerste, welwillend had op zich genomen.

Hoezeer men vóór het examen overeengekomen was, dat de nominatie zou bestaan uit één' onderwijzer en vijf custossen of ondermeesters, die blijken zouden het meest te hebben uitgemunt, zoo kwam men daarvan echter, met onderling genoegen, terug, toen het, bij het opmaken van het proces-verbaal, bleek, dat no. 5 en 6 van de ondermeesters (J. REISIGER en G. VAN STAPPEN) beide evenveel blijken van goedkeuring hadden verworven, en dus beide op de nominatie zouden moeten worden gebragt, waardoor de nominatie zeven personen zou bevat hebben, welk getal men te groot oordeelde, naar evenredigheid van het aantal der opgekomen sollicitanten.

Alphabetisch gesteld, werden dus de vijf volgende personen, als het meest hebbende uitgemunt, genomineerd: H. BONSEMA, schoolonderwijzer te Wijnjeterp, H. CREMER, custos te Marum, H. De MUNTINGA, ondermeester te Winschoten, H. KAMPINGA, custos te Ezinge, en D. VAN DER WOUDE, huisonderwijzer te Groningen. Alle regthebbenden hebben zich eenstemmig vereenigd, om tot schoolonderwijzer, koster, voorlezer en voorzanger te Marum voor te dragen den eerstgenoemde, H. BONSEMA, schoolonderwijzer te Wijnjeterp in Friesland.

Zoo wel de examinatoren als de geëxamineerden roemen evenzeer de goede en gulle ontvangst, die hun bij deze gelegenheid is ten deel gevallen van den heer burgemeester der gemeente Marum en van die gemeente zelve.

Choleraberigten.

GRONINGEN, 27 Augustus. Van den 23sten Augustus tot heden middag zijn

aangetast	35	personen.
overleden	19	„
hersteld	47	„
Alzoo tot nu toe:		
aangetast	1378	„
overleden	649	„
hersteld	550	„
in behandeling	179	„

Uit bovenstaande opgaaf blijkt, dat de Cholera alhier gelukkig blijft afnemen.

De Cholera blijft te GARNWERD nog hevig heerschen, zoodat sedert den 14den dezer weder 10 personen daaraan bezweken zijn.

Te HOOGEZAND zijn tot den 24sten op nieuw 4 personen door de Cholera aangetast, waarvan 2 overleden; 2 vroeger aangetasten zijn hersteld.

Te ENGELBERT, gemeente Noorddijk, is den 21sten weder een Cholera-geval waargenomen; de patiënt was den 27sten aan de beterhand.

Te STROOBOS, gemeente Grootegast, is den 23sten een 3jarig meisje aan de Cholera bezweken, dochter van een' schipper, komende van en thuis behoorende te Wildervank.

Te MOLENRIJGE, gemeente Kloosterburen, bleven den 22sten, nadat sedert den 19den nog 2 personen aan de Cholera waren bezweken, geene cholera-patiënten onder behandeling.

Van de te UITHUIZEN den 18den onder behandeling gebleven 2 Cholera-lijders is eèn gestorven. Sedert is aldaar maar 1 persoon door de ziekte aangetast en deze overleden.

Van WARFFUM schijnt de Cholera thans geweken, zijnde er sedert den 15den slechts 3 lijders bijgekomen, 1 overleden en 3 hersteld, zoodat er geene onder behandeling bleven.

DRENTHE. Den 21sten dezer is op het *Kloosterveen* onder de gemeente Assen een man aan de Cholera overleden. – Tot nog toe is Assen, twee of drie twijfelachtige gevallen uitgezonderd, van de ziekte verschoond gebleven.

Te SMILDE neemt de cholera eenigzins toe. In deze week zijn aldaar 7 overleden.

– Te LEEUWARDEN gaat het met de Cholera geheel naar wensch. In de laatste dagen kan men naauwelijks rekenen, dat er een lijder per dag wordt aangegeven, en sedert Zaturdag jl. is er, volgens officiële berigten, slechts één overleden.

— Te ZWOLLE is het getal aangetaste cholera-lijders tot den 23sten dezer 311, overleden 163, hersteld 101; blijvende onder behandeling 47.

— Te ARNHEM zijn van den 20sten tot den 24sten dezer bijgekomen 44 cholera-lijders, overleden 14, hersteld 26, in behandeling gebleven 56.

— Te DEVENTER bleven op den 15den Augustus in behandeling 21 cholera-lijders. Van den 16den tot den 22sten Augustus aangetast 18, te zamen dus 39 zieken. Overleden 9, hersteld 18, en in behandeling gebleven 12.

— Te TIEL zijn in de laatste dagen ook cholera-gevallen voorgekomen, doch in eene geringe mate. Van den 2den tot den 20sten dezer zijn 10 personen aan die ziekte aldaar overleden.

– Te VEENENDAAL waren tot den 13den Aug. 205 personen aangetast en 94 overleden.

UTRECHT, 26 Augustus. Alhier zijn van Maandag, den 20sten tot Zondag den 26sten dezer, aangegeven 172 nieuwe Cholera-lijders, hersteld 132 en overleden 131.

[Te Utrecht zijn van den 19den tot den 26sten Augustus geboren 27 kinderen en overleden 163 personen.]

AMSTERDAM, 26 Aug. Volgens officiële opgaaf zijn van den 21sten tot en met den 24sten Aug. hier ter stede aangegeven 73, overle-

den 56 Cholera-lijders, zoodat van den 5den Junij tot en met den …sten Augustus in het geheel zijn aangegeven 2605, overleden 1689. — Van den 17den tot en met den 23sten zijn te HAARLEM 36 personen door de Cholera aangetast, overleden 20. In 't geheel van den 31sten Mei tot den 23sten Augustus aangetast 333, waaraan overleden 192, hersteld 101, bleven in behandeling 40. — Te SCHIEDAM zijn van den 2den Mei tot den 23sten Augustus door de Cholera aangetast 207 personen, overleden 146, hersteld 56, en nu nog in behandeling 5.

SCHEVENINGEN, 26. Augustus De heerschende ziekte, die zoo vele slagtoffers heeft gemaakt, is gedurende de laatste twee dagen zeer afnemende.

— In de geheele provincie ZUIDHOLLAND waren tot den 12den dezer door de Cholera aangetast 14,439, hersteld 5853 en overleden 7202. [Ons vorig berigt dienaangaande was onjuist.]

De *Leidsche Courant* behelst eene vergelijkende beschouwing omtrent den gang der Cholera te LEIDEN, gedurende dit jaar en in het jaar 1832, en voegt daarbij eenige opmerkingen betrekkelijk de pestziekten, welke in de zeventiende eeuw aldaar hebben geheerscht. Uit deze opgaven blijkt, dat de ziekte dit jaar voor het eerst is bespeurd in het laatst der maand Mei, is toegenomen tot aan het einde van Julij, en daarna allengskens in hevigheid is verminderd; — dat het hoogste getal aangetasten in twee dagen is geweest 120, en dat der overledenen 63; — dat het geheele bedrag der aangetasten gedurende omtrent drie maanden heeft bedragen 1330, en dat der overledenen 749 of 1/55ste gedeelte der bevolking, ten bedrage van ruim 38,000 inwoners.

In het jaar 1832 heeft de ziekte zich het eerst vertoond den 4den Augustus, en heeft zij voortgeduurd tot den 22sten Nov.; het grootste aantal aangetasten op éénen dag is toen geweest 44, dat der overledenen 18; alstoen zijn in het geheel aangetast 1087 personen, overleden 485. — Bij vergelijking blijkt alzoo, dat in drie maanden tijds van het loopende jaar meer personen zijn aangetast dan in vier maanden van 1832, en dat ook de verhouding der overledenen tot de aangetasten dit jaar ongunstiger is.

Betreffende de pestziekten wordt gemeld, dat deze te Leiden, behalve ten tijde van het beleg in 1574, waartoe echter de hongersnood en uitputting destijds eene bijzondere aanleiding gaven, hoofdzakelijk hebben geheerscht in het begin der 17de eeuw, en wel bepaaldelijk in de jaren 1601, 1602, 1624, 1625 en 1635, en dat in die stad, van het jaar 1669, als wanneer de laatste pestziekte daar eene menigte menschen ten grave heeft gesleept, tot het jaar 1832 geene dergelijke besmettelijke ziekten hebben geheerscht.

De grootste sterfte, ten gevolge der pestziekten, is geweest in het jaar 1635, toen van den 23sten Junij tot den 27sten December 14,582 personen daaraan zijn bezweken, zijnde een zesde gedeelte der bevolking, welke te dier tijd op 70 à 80,000 inwoners werd berekend. — In dit zelfde jaar zijn te Amsterdam aan die ziekte 8000 personen bezweken; — in het volgende jaar ruim 17.000.

In het jaar 1655 zijn te Leiden ruim 13,000 personen aan de pestziekte bezweken, en in dat jaar is dien ten gevolge aldaar een groot hospitaal gesticht, in hetwelk vele honderden zieken konden verpleegd worden. — In 1669, toen de ziekte zich het laatst heeft vertoond, zijn insgelijks een aantal menschen bezweken en onder anderen 6 van de 14 hoogleeraren.

Uit het bovenstaande wordt de gevolgtrekking gemaakt, dat, hoezeer de Cholera in den verloopen zomer een aantal slagtoffers ten grave heeft gesleept, er echter reden voor dankbaarheid bestaat, dat die ziekte niet zulk eene hevigheid heeft bereikt, als de aanstekende ziekten van vroegere dagen.

— Te GENT, waar de Cholera heeft opgehouden, werd zij het eerst waargenomen op den 24sten Januarij dezes jaars en van dien dag tot den 9den Augustus jl., toen de ziekte ophield, zijn aldaar aangetast 4709 en overleden 2169 personen. In 1832 stierven er slechts 1227 aan de Cholera.

Te LEDEBERG, eene voorstad van Gent, staat een blok van 25 huizen in een vierkant, deze zijn alle door de Cholera ontvolkt, met uitzondering van een enkel, hetwelk bewoond werd door den tuinman *Verschaffelt*, die met zijn kind ontkomen is.

— Te PARIJS zijn in de zes eerste maanden van dit jaar 33,274 personen overleden, waarvan 15,677 aan de Cholera.

In Julij stierven er nog 790 en in de eerste helft van Augustus 453 aan die ziekte, dat een getal uitmaakt van 16,920 sterfgevallen.

In 1832 bedroeg het 18,556, maar toen hadden ⅔ der sterfgevallen alleen in de maand Maart plaats, en nu is de buitengewone sterfte verdeeld over onderscheidene maanden.

In geen der hospitalen aldaar woedde de Cholera zoo hevig, als in *la Salpetrière.* 't Getal der overledenen daarin bedroeg op den 18den Augustus 1351.

In de laatstverloopen week zijn te LONDEN 2230 personen gestorven, waaronder 1230 aan de Cholera. Er zijn dus in die week 407 menschen meer aan de genoemde ziekte overleden, dan in de vorige; daarentegen is de algemeene sterfte iets minder geweest. — Sedert September 1848 zijn daar 6,194 personen aan de Cholera bezweken.

[Een Engelsch blad doet opmerken, hoe betrekkelijk gering het getal der slagtoffers van de Cholera nog is in vergelijking met die, welke de pest in 1665 ten grave sleepte. Het grootste cijfer der te Londen aan de Cholera overledenen, gedurende de tegenwoordige epidemie, is daags nooit ver boven de 150 geweest, dat is nog niet 1 op de 10,000 inwoners; terwijl gedurende de vijf weken in Augustus en September van genoemd jaar 38,195 menschen, dus nagenoeg een tiende gedeelte der toenmalige bevolking, aan de pest bezweken.]

(*Ingezonden.*)

Mijnheer!

Is er geen abuis ingeslopen in UEds. verslag wegens de vergadering der Provinciale Staten van Groningen van den 14den dezer, geplaatst in UEds. courant van den 17den dezer maand? Immers dáár wordt vermeld, dat de heer MODDERMAN heeft voorgesteld, om een afschrift van der Staten beschouwingen, over de ontworpene Gemeentewet, alléén aan den heer minister van binnenlandsche zaken, en *niet aan de Tweede Kamer der Staten Generaal* op te zenden; terwijl dat voorstel, met algemeene stemmen, zoude zijn aangenomen!

En volgens UEds. courant van den 31sten Julij l.l. was in dezelfde Statenvergadering van den 27sten daartevoren het voorstel van den heer O. J. QUINTUS [in de vergadering van den 14den dezer afwezig] om, op grond van art. 134 van 's Rijks grondwet, ook een afschrift der voorzeide beschouwingen *aan de Tweede Kamer der Staten Generaal in te zenden*, aangenomen met 28 tegen 6 stemmen: — welk besluit in der Staten toen naastvolgende vergadering, bij de resumtie der notulen, is goedgekeurd en vastgesteld, en alzoo uitvoering had behooren te erlangen.

Het schijnt toch een zeldzaam verschijnsel te zijn, dat in der Staten zitting van dit jaar een besluit, lijnregt strijdig met een ander, vroeger, zoude zijn genomen; — welk vroeger besluit volkomen beslag had verkregen, en, zoo als de regtsgeleerden zeggen, *in rem judicatam* was gegaan, — vooral in eene zaak van zoo veel gewigt als eene nieuwe Gemeentewet zal zijn, welke zoo zeer ingrijpt in het volksleven, en in de zelfstandigheid, of afhankelijkheid der gemeenten. De ondervinding leert, dat *alléén* de Tweede Kamer der Staten Generaal de Natie heeft beschermd, en gevrijwaard tegen onderscheidene, onaannemelijke wetten, en het schijnt van het hoogste belang te zijn, dat zij kennis bekome van de beschouwingen der Provinciale Staten van al de Gewesten, en ten dien einde, ter bekwamer tijd, van den heer minister van binnenlandsche zaken overlegging vrage van alle processen-verbaal dier beschouwingen, waartoe zij allezins bevoegd schijnt te zijn.

Gelief, Mijnheer de Redacteur! dezen brief in UEds. zeer geachte courant te plaatsen, en daaronder, door deszelfs antwoord, kenbaar te maken, of er in UEds. eerstgenoemde courant een abuis is ingeslopen.

Een vriend van orde.

[Wij hebben geene bedenkingen tegen het plaatsen van dezen brief, hoewel wij hier en daar wel eenige aanmerking zouden hebben te maken. Wat echter de hoofdzaak van dezen brief betreft, — zoo hebben *wij* alléén te verklaren, dat in het verslag wegens de beide aangehaalde zittingen der Staten door ons gegeven, *geene* vergissing van onze zijde heeft plaats gehad. RED.]

Eene vraag.

Waarom wordt hier niet, even als in andere steden, eene plaats aangewezen, waar de aanbrengers, welke van buiten deze stad met hunne groenten komen, dezelve kunnen ter verkoop aanbieden, hetwelk thans voor drie poorten geschiedt, en wel voornamelijk voor de Oosterpoort. Blijkbaar is zulks echter aldaar niet gepast, door het op dien tijd gedurig aldaar voorbijtrekken van de vuilniskarren.

Correspondentie.

Blijkens vroeger reeds medegedeeld berigt, zal ook te *Grijpskerk* de gewone Kermis niet worden gehouden. Daarom nemen wij het ons dienaangaande gezondene niet op. Men zie overigens de Advertentie hierachter.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 24 Aug., kapit. *de Jonge* Alida Gesina, van Hamburg; den 25sten *Meijer* Pieter Hendrik, van Petersburg. — Te Hollesloot den 24 Aug., *Fenenga* Clara Dorothea, van Riga. — In het Vlie den 21 Aug., *Kip* vr. Jannetje, van Osterrusoer. — Te Helvoet den 21 Aug., *Klasen* Elisabeth, van Riga. — Te Brielle den 21 Aug., *Vos* Margina Willemina, van Riga. — Te Vlissingen den 21 Aug., *de Haan* Aleida Aleida, van Petersburg; *Weering* Gesina en den 23sten *Korter* Cornelia Catharina, beide van Riga; *Koster* Martha Elisabeth, van Petersburg. — Te Londen den 21 Aug., *Waterborg* Fokkina en den 22sten *Kranenburg* Wiardus, beide van Groningen. — Te Hull den 16 Aug., *Blouw* Jantina, van Groningen; *Weits* Geertruida Alida, *Stuitvoet* Margaretha Gesina, den 20sten *Douwes* jonge Willem en den 21sten *van Sluis* Ettina, alle vier van Delfzijl. — Te Yarmouth den 21 Aug., *Frankena* Verwachting, van Harlingen. — Te Dantzig den 16 Aug., *Veen* Alida, van Seaham; den 17den *de Boer* Engelina Helena, van zee. — Te Swinemunde den 18 Aug., *Oldenburger* Sara Maria, van Amsterdam; *van Wijk* Arentina Jacoba, den 19den *Potjer* Emma Obina en *Mulder* Etina, alle drie van Liverpool; *Scholtens* vr. Wicherdina, van Amsterdam; *Bartels* Maria Jannette, van Rotterdam; *Pronk* Hopende Zeeman, van Koppenhage. — Te Travemunde den 20 Aug., *van der Wouden* Gesina Gesina, van Wismar. — Te Triest den 14 Aug., *Sap* Joanna Jacoba, van Samos. — Bij Douvres den 19 Aug., *de Weerd* Anna Elisabeth, van Amsterdam n. Suriname. — Te North Shields den 19 Aug., *Lucht* Dorothea, van Emden. — Te Koppenhage den 16 Aug., *Gust* Antonia Francina, van Antwerpen. — Te Deal den 21 Aug., *Klasen* Antje, van Rotterdam n. Rouaan; *Ellens* Lammegina, van Groningen n. Gloucester. — Te Newhaven den 19 Aug., *Geltes* jonge Jacobus en den 20sten *Timmer* Koophandel en Zeevaart, beide van Groningen. — Te Harwich den 21 Aug., *Spanjer* Catharina Sophia, van Hamburg. — Te Kroonstad den 12 Aug., *Stuiveling* Christina Maria, van Bordeaux. — Te Bergen den 12 Aug., *Hazewinkel* Albertina en *Kolk* jonge Boll, beide van Amsterdam. — Te Hamburg den 20 Aug., *Muntendam* Reinauw Engelkens, van Messina. — Te Cuxhaven den 24 Aug., *Koning* Neptunus, van Memel. — Te Bremerhaven den 20 Aug., *Prins* Weldaad, van Amsterdam; *Kramer* Annachiena, van Utrecht. — Te Bremerhaven den 22 Aug., *Hildebrandt* vr. Wendelina, *de Vries* Vriendschap en *van der Sluis* Tjakkina, alle drie van Vegesack.

Binnengekomen te Texel den 25 Aug., kapit. *Jaski* Alida Theodora, van Petersburg. — In het Vlie den 24 Aug., *Meijer* Pieter Hendrik, van Petersburg; *Heeres* Susanna, van Nerva; *Wiersma* Herstelling, van Riga; *de Groot* Arendina, van Christiansand. — Te Gravesend den 23 Aug., *Scholtens* Margaretha, van Delfzijl. — Te Southampton den 23 Aug., *Pluktje* Tetsia, van Groningen. — Te North Shields den 23 Aug., *Gruppelaar* Hillechiena Nijsina, van Lynn. — Te Bolderaa den 16 Aug., *Ketelaar* de Hoop, van St. Ubes; den 18den *Kamminga* Oldambt, van Schiedam. — Te Pillau den 20 Aug., *Nieveen* Jacoba Catharina, van Amsterdam. — Te Dantzig den 20 Aug., *Hazewinkel* Onderneming en *Nijman* Handelaars, beide van Schiedam; *Mulder* Margaretha, van Harlingen; *de Haan* Agneta Juliana, van Leer; *Bontekoe* Jakobina, van Emden; *van Duinen* Eensgezindheid, van Lubeck.

Zeilklaar te Bordeaux den 13 Aug., kapit. *Bakker* de Nijverheid, naar Amsterdam.

In lading te Newyork den 1 Aug., kapit. *Bakker* Jacoba, naar Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 23 Aug., kapit. *Duit* Ikina, naar Bremen; *Stoelman* Groningen, naar Genua; *Pluktje* Hermanna Hendrika, naar Bremen; den 24sten *Bieze* Bouwina, op avontuur; den 25sten *Post* Foska Helena, naar Newyork; *Klein* Alida Margaretha, op avontuur. — Van Texel den 22 Aug., *Beekman* Cornelia, naar Rochefort; *Boer* Margina, naar Bayonne; den 24sten *van der Laan* Jacoba Alida, naar Triest; *Boswijk* Jantina, naar Palermo; *Meihuizen* Jantje Nanninga, naar Cevita Vecchia. — Uit het Vlie den 20 Aug., *Jonker* Zeldenrust, naar Mecklenburg; *Oldenburger* Johanna, naar Aarhuus; den 21sten *de Boer* juffer Jantje, naar Rostock; den 22sten *van der Veen* vr. Anske, naar Hull; *Dokter* Maria Geertruida, naar Koningsbergen; *Kwint* Hendrika Gesina, naar Stettin; *Zelling* Gesina, naar Odensee; *Bart* jonge Jan, naar Osterrusoer. — Van Helvoet den 22 Aug., *Westers* Antina Elsina, naar Stettin; den 24sten *Scherpbier* Elsje, *Wessels* Elisabeth Machtelina en *de Groot* Lucas Wildervank, alle drie op avontuur. — Van Maassluis den 22 Aug., *Fekkes* de Hoop, naar Jersey. — Van Livorno den 16 Aug., *de Vries* jonge Walrave, naar Amsterdam. — Van Archangel den 11 Aug., *de Jonge* Hendrika en den 12den *Post* Johanna, beide naar Amsterdam. — Van Triest den 14 Aug., *Sap* Joanna Jacoba, naar Samos. — Van Dantzig den 14 Aug., *Orre* de 2 Gebroeders en *Mellema* Hermanus Hesselaar, beide naar Amsterdam. — Van Hamburg den 20 Aug., *Eisinga* Onderneming, naar Harlingen; den 21sten *Mellema* jonge Tjaling, naar Koningsbergen; den 22sten *de Jonge* vr. Jacoba, naar Delfzijl; den 24sten *Schuur* Alberdina, naar Amsterdam; *Pekelder* vr. Grietje, naar Delfzijl. — Van Bremerhaven den 21 Aug., *de Groot* Wiardina Fokkelina, *de Groot* Johanna Margaretha en *Albers* Geertina, alle drie naar Rotterdam; *de Groot* de 2 Gebroeders, naar Amsterdam.

Vertrokken uit het Vlie den 23 Aug., kapit. *Scherpbier* Jantina Frouwina, naar Koningsbergen; *de Jong* Goede Verwachting, naar Frederikstad. — Van Helvoet den 25 Aug., *Bakker* Annechiena, naar Dantzig; *Blaauw* Annechiena, naar Stettin; *Kruisinga* vr. Neeltje, naar Bergen; *Boekhout* Johanna Hermanus, naar Hamburg; *de Groot* de 3 Gezusters, op avontuur. — Van Hamburg den 25 Aug., *Bakker* de jonge Tjammink, naar Stettin; *Potjer* Titia, *Goosens* jufvr. Ellegonda, *de Jonge* Antje Sleeswijk en *Naatje* Jan Hero, alle vier op avontuur. — Van Antwerpen den 25 Aug., *Bakker* Johanna, naar Hamburg. — Van Liverpool den 22 Aug., *Dommering* Gebkelina Lucretia, naar Hamburg; den 23sten *Kuen Bzn.* Johanna Catharina, naar Rotterdam. — Van Bolderaa den 13 Aug., *Teensma* Aukjen, *Klein* Alida Hendrika, *Potjer* Catharina Jantina, den 17den *de Jonge* Maria en *van der Werff* Jaudina, alle vijf naar Elseneur; *de Jong* Jeselina, naar de Maas.

Het schip *vr. Alida*, kapit. Mulder, van Hamburg naar Brussel, is den 9 Aug. voor de Wezer gezonken, doch het volk gered en te Emden aangebragt.

Het schip *Emma en Eliza*, kapit. Bakker, van St. Ubes naar Wolgast, is den 17 Aug. met gebroken groote mast te Elseneur binnengeloopen.

RENDSBURG, 20 Aug. Nadat door een Deensche parlementair te Friedrichsort het berigt aangebragt was, dat de te Holtenau onder neutrale vlag liggende schepen tot gisteren avond van daar vrij konden vertrekken, hebben de schepen de reis voortgezet, waarbij het Nederlandsche schip *de Hoop*, kapit. Fisscher, van Amsterdam naar Dantzig.

HARLINGEN, 25 Aug. Binnengekomen den 20sten kapit. *Vos* Reina, van Twedestrand; *de Weerd* Pieter, van Petersburg; *Visser* Ymkje Visser, van Frederikstad; *Taai* Gesina Jantina, van Farsund; *Visser* Almenum, van Memel; den 23sten *Schaaf* Tjakkelina, van Hamburg; den 24sten *Klein* Eendragt, van Newcastle; *de Groot* Arendina, van Christiansand; *Fijn* de Broeders, van Laurvig. — Vertrokken den 20sten *Lovius* Onderneming, *de Groot* Houthandel en *de Boer* Zeelust, alle drie naar Noorwegen; *Pomper* Margaretha, op avontuur; *Oldenburger* Johanna, naar Denemarken; *Keun* Hendrik, naar Noorwegen; *Jonker* Zeldenrust, naar Denemarken; den 21sten *Bart* de jonge Jan, naar Noorwegen; *van der Veen* vr. Anske, naar Hull; den 22sten *Helmers* Stad en Lande, naar Memel.

ZOUTKAMP, 26 Aug. Binnengekomen den 24sten kapit. *Boon* juffr. Hendrika, van Noorwegen; den 25sten *Jonkhoff* de Eendragt, van Frederikstad. — Zeilklaar den 25sten *Egberts* de jonge Klaas, naar Grangemouth.

DELFZIJL, 27 Aug. Binnengekomen den 25sten kapit. *Velt* Anna Engelina, van Riga; *Brandt* Hempelina, van Hamburg; *Donga* Annechina en *Leeuw* Jantina Hendrika, beide van Noorwegen; *Huisman* Henderika en *Heins* Bougina, beide van Emden; *Hazelhof* Maria Geertruida en *Schoon* Onderneming, beide van Hamburg; *Kat* Stad Emden, *Kramer* Fennechiena, *de Roth* Hesselina, *Stuitje* de jonge Maria, alle vier van Emden n. Amsterdam; *Koens* de jonge Rudolf, van Bremen n. Amsterdam; *Bolmeijer* de 2 Gebroeders, van Bremen n. Zwolle; *Kleufkoorn* de jonge Johannes, van Nismerzijl; den 26sten *Hulzebos* Catharina, van Leer; *Klein* de 2 Gebroeders, van Bremen n. Amsterdam; *Meijer* Geertina, *Schaaf* Fennechiena en *Kruizinga* Reina, alle drie van Nesmerzijl n. Amsterdam; *Klein* Maria Magdalena en *Gust* Margaretha, beide van Hamburg; *Oosterhuis* Jantia, van Hamburg n. Antwerpen; *Geltes* de 3 Zusters, van Bremen. — Vertrokken den 23sten *Georgs* de Hoop, op avontuur; *Wendt* Eliza Charlotte, naar Havana; *Baas* Wilmina, van Marseille naar Hamburg; *Oetzes* de Hoop, naar Emden; den 26sten *Gnodde* de jonge Jan, naar Nesmerzijl; *Pluim* Antina, op avontuur; *Jonker* de 3 Gebrüder, van Amsterdam naar Hamburg; *Huisman* Itjea, naar Bremen; *Kramer* de Hoop en *de Wit* Bougina, beide van Amsterdam naar Hamburg; *Heins* de 5 Gebroeders, naar Bremen; *Kort* Petronelle, naar Emden.

Het schip *Annechiena*, kapit. Patje, bestemd naar Liverpool, alhier met schade binnengeloopen, heeft na geëindigde reparatie den 26 dezer de reis weder voortgezet.

TERMUNTERZIJL, 27 Aug. Binnengekomen den 19den kapit. *Pasmann* Maria, van Leer; *Buining* de jonge Jacob, van Noorwegen; den 20sten *Burman* vr. Gesina, van Oldenburg; den 21sten *Theisens* vr. Roelfina, van Hamburg; *Frijmann* Catharina en den 24sten *de Vries* vr. Anna, beide van Norderneij; *Mulder* Sophia, van Bremerhaven. — Vertrokken den 22sten *Buss* de 2 Gebroeders, naar Norderneij; *Hagedoorn* de 4 Gebroeders, naar Leer; den 23sten *Buining* de jonge Jacob, naar Noorwegen; *Bosker* Helena, naar Hatzum; den 25sten *Pasmann* Maria en *Burmann* vr. Gesina, beide naar Leer; *Frijmann* Catharina, naar Norderneij.

Lijst der Nederlandsche Schepen welke de Sond gepasseerd zijn.

15 Aug. Hansen, Regiena (Veendam), v. Abbeville n. Riga.
Upmeijer, Alberdina (Winschoten), v. Schied. n. Riga.
16 —— Nijman, Handelaars (Sappemeer), v. Schied. n. de Oostzee.
Lutje, Koning Willem (Amsterdam), v. Riga n. Amsterdam.
Potjer, Emma Obina (Sappemeer), v. Liverpool n. Stettin.
Ruibing, Elsina Catharina (Winsch.), v. Riga n. de Maas.
17 —— Barelds, Maria Jeanetta (Rotterd.), v. Rotterd. n. Stettin.
Everts, drie Aurelias (Grouw), v. Petersburg n. Amst.
Teensma, de jonge Brechtus (Cromm.), v. Petersb. n. Amst.
Buining, Magdalena (Winschoten), v. Riga n. de Maas.
Buiten, Hindrika (Veendam), v. Stolpm. n. Drontheim.
Dubbelaar, Urania (Dordrecht), v. Liverpool n. Stettin.
Gust, Hendrika (Groningen), v. Mallaga n. Hamburg (geretourneerd.
18 —— Hansen, Sophia (Veendam), v. Liverpool n. Stettin.
Klein, de tweelingen Daniël en Wilco (Lemmer), v. Amsterdam n. de Oostzee.
Ouwehand, Hunderen (Amsterd.), v. Porto n. Petersburg.
Mooi, Ticssina (Pekela), v. Amsterdam n. de Oostzee.
Groenewold, Afina Jonker, (Gron.), v. Newcastle n. Stockh.
Timmer, Elisabeth (Groningen), v. Amsterdam n. Dantzig.
Oostra, Annechina Jantina (Wilderv.), v. Newcastle n. Stett.
19 —— de Jonge, Jantina Engelina (Pekela), v. Riga n. Harlingen.
Eddes, Concordia (Dordrecht), van Liverpool n. Pernau.
20 —— Giezen, Geerdina Beerta (Veendam), v. Lubeck n. Antw.
Schippers, Harmina Annechina (Veend.), v. Petersb. n. Amst.
Brouwer, Elsina (Pekela), v. Amsterd. n. Koppenhagen.
21 —— Eddes, Venelia » v. Libau n. de Maas.
Zeilinga, de jonge Agatha (Crommenie), v. Petersb. n. Rott.
de Jonge, de Goede Hoop (Pekela), v. Memel n. Amsterd.
Reinsema, de Goede Verw. » v. Dantzig n. Amsterd.
Hazewinkel, Grietje Molema (Veend.), v. Riga n. Abbeville.
Roelfs, Josina Wilhelmina (Harling.), v. Windau n. de Maas.
Mulder, Afina Agatha (Veendam), v. Libau n. de Maas.
Broekema, Hillechina Christina (Pekela), v. Memel n. Amst.
Visser, Trijntje (Schierm.), v. Memel n. Amsterdam.
de Weerd, Flecke Jouwer (Joure), v. Memel n. Amsterd.
Romeling, Catharina (Farmsum), v. Memel n. Groningen.
Smit, Marchina Bosscher (Pekela), v. Amsterdam n. Riga.
Gust, Antonia Francina (Veend.), v. Antwerpen n. Koppenh.
Doewes, Geerdina (Veendam), v. Schiedam n. de Oostz.
Bekkering, Gezina (Wilderv.), v. Schiedam n. de Oostzee.
de Jonge, Fennegina (Veendam), v. Antwerpen n. Memel.
Smith, Maria, van Bergen naar Stockholm.
Swart, Maria, van Bergen naar Narva.
Giezen, jufvr. Hillegonda van Rotterdam naar de Oostzee
Smith, Elizabeth, van Wick naar Dantzig.

De Wind, den 15den Z.W. en W.N.W.; den 16den Z.W. en Z.O.; den 17den en 18den W.Z.W.; den 19den N.O.; den 20sten N.W. en den 21sten Z.Z.W.

ELSENEUR, 21 Augustus 1849.

BROODZETTING, ENZ.

MAANDAG, 27 Augustus 1849, GEENE VERANDERING.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 24 *Augustus*.

TARWE.		GERST.		Zw. Voer	41 ℔ f 2,50
O. Bak	72 ℔ f 7,50	Winter	52 ℔ f 2,80	»	44 » - 2,70
Oml. 1848	68 » » 6,25	»	54 » » 3,05		
»	70 » » 6,75	»	56 » » 3,30	BOONEN.	
Old.	66 » » 5,25	Zomer	» »	Paardeb. f 4,50,75	
»	68 » » 5,75	»	» »		
»	70 » » 6,25	Knobbe	58 » » 3,15	ZADEN, ENZ.	
ROGGE.		»	60 » » 3,45	Gr.Gort p.m. f 5,50 a f 6	
O. Inlands.	66 ℔ f 3,70	HAVER.		Par. 100N.℔ f 8 tot f 12	
»	68 » » 4,00	Dikke	35 ℔ f 2,00		
»	70 » » 4,30	»	38 » » 2,25	Koolz. f 9,50 tot f 11,75	
N.	68 » » 3,85	»	41 » » 2,40	N. Aveelz.	
BOEKWEIT.		»	44 » » 2,70	Boters.	
N.Gr.Zand	62 ℔ f 3,45	»	47 » » 2,90	G. Mosts. f 5,50 f 7,75	
»	64 » » 3,85	Bl. Voer	38 » » 2,10	Raapolie p. v. f 39	
»	66 » » 4,25	»	40 » » 2,25	Lijnolie 1'1.les. f 21 a f 21½	
Zw. Zand	64 » » 3,75	»	42 » » 2,35	Dito dito 2e s. f 20	
Veen	64 » » 3,65	Zw. Voer	38 » » 2,30	Dito dito 3e s. f 18½	

Tarwe blijna zonder handel. — Oude Rogge 10 cents lager; nieuwe als voren. — Boekweit mede 10 cents lager. — Gerst als genoteerd moeijelijk te plaatsen. — N. Dikke Haver in een doen, Voersoorten traag. — Boonen en Gort flaauw. — Koolzaad merkelijk minder ter veil, en is als genoteerd verkocht. — N. Geel Mosterdzaad van verschillende kwaliteit als genoteerd verkocht.

AMSTERDAM, 24 *Augustus*. Tarwe bij gerijven verkocht: 129 ℔ o. roodb. Pools. f 295; 129 ℔ roodb. Koningsberger f 276; 129 ℔ j. Geld. f 248. — Rogge bij partij tot lagere prijzen afgegeven; 121 ℔ Pruissische f 138; 121 ℔ Norder f 128; 125 ℔ Pommer f 140. — Haver 80 ℔ Noord-Holl. Voer f 93. — Nog verkocht van Tarwe bij eenige partij in entr.: 130 ℔ Rijn f 235; en van Rogge: 123 ℔ puike Pruis. f 150 bij gerijf.

Koolzaad in een doen; verkocht: Zeeuwsch 58½, 62½ p. vl; op 9 vat in Sept., Oct. en Nov. 65 p. vl.; April 67½ p. vl. — Lijnzaad in een doen; 112 ℔ Petersb. f 260. In veiling: 110 ℔ Riga f 7⅞ per mud. — Raapolie dadelijk en op levering iets williger; op 6/w. f 40,25; Vlieg. f 39,25; Sept. f 39,25; Oct f 39,50 a f 39,25 a f 39,50; Nov. f 39,75 a f 39,50; Dec. f 39,75; Mei f 40,50 a f 40,75 a f 40,50. — Lijnolie op 6/w. f 28,50; Vlieg. f 27,50. — Hennepolie op 6/w. f 40; Vlieg. f 39.

LONDEN, 22 *Augustus*. Inl. Tarwe ging heden tot de vorige prijzen van de hand, doch vreemde moet bij gebrek aan omzet nominaal als den vorigen marktdag worden beschouwd. Alle overige Graanartikelen waren bij onbeduidenden handel onveranderd.

Holl. Boter vond gisteren in de beste soorten slechts matige vraag en de prijzen iets flaauwer, terwijl de ordinaire kwaliteiten geheel nominaal zijn; beste Vriesche 76 à 80 sh., beste Holl. en Zwolsche 70 à 74 sh.

LONDEN, 24 *Augustus*. Bij gemis aan kooplust moet de prijs van alle soorten Tarwe nominaal dezelfde als ll. Maandag worden beschouwd; eene partij nieuwe roode inl., wegende 62 ℔ per schepel, bedong 46 sh. per quarter om te Londen te leveren. Gerst iets lager. Haver ten gevolge van ruimen aanvoer minder gemakkelijk te slijten. Boonen en Erwten nagenoeg onveranderd.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 25 *Augustus*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 52⅞; Dito Cert. 3 pCt. 62¾; Dito dito op resc. 4 pCt. 82¼; O. I. Leen. 4 pCt. 80⅞, 80¾. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 46¼, 46½, 46¾. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 12 3/16, 12¼; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 12 3/16, 12¼; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 26⅞, 26¾, 26 11/16; Coup. *Ardoins* 8⅞; Fransche Uitg. 3 1/16. — PORTUGAL, te Londen 4 pCt. 30¼. — RUSLAND, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 104⅛, 104¼; Cert. bij *Hope* 4 pCt. 85; Inschrijving in Assignatiën 6 pCt. 62 3/16; Cert. van dito 6 pCt. 63¼. — POLEN, Aand. met Loten van 500 fl. f 136, 136¼. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 78¾, 79¼; Dito 2½ pCt. 41½, 42¼; Weenerb. bij *Goll en comp.* 4 pCt. 70; N. Metall. 5 pCt. 84, 85; Bank-Actiën f 1160, f 1165; N. Loten v. 250 fl. f 275, f 276; Braz. 5 pCt. 86¾; N. Mex. 5 pCt. 27¼, 28¼, 28; Peru 4 pCt. 52¾; Ecuador 3¼, 3/16; Frans. Oblig. 3 pCt. 51⅞, ¼, ⅛.

Holl. fondsen bij trage affaire prijshoudend.

In Oostenrijksche is bij voortduring veel kooplust. Heden werden weder aanzienlijke inkoops-commissiën daarin bewerkstelligd, en de prijs is op nieuw eenigzins gestegen, hoewel de hoogste prijzen, tot welke zich weder eenige verkoopers vertoonden, zich niet konden staande houden.

In de overige vreemde effecten is niets van eenig belang omgegaan. Van de meeste soorten waren de prijzen iets lager dan gisteren.

Braz. 1824 v. 200 £ 84⅜, ½; Peru Uitg. v. 100 £ 15.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolong. 2½, Disconto 2½ pCt.

Laatste Prijzen te vijf uur: Integr. 2½ pCt. 52¾; Ard. à 510 £ 12 3/16; Binnenl. 3 pCt. 26 11/16 a ¾; Metall. 5 pCt. 79; Dito nieuwe 5 pCt. 84½; Dito 2½ pCt. 42¼.

N B. Gisteren zijn Onbep. Bl. Gr. a 4⅞ gedaan.

AMSTERDAM, 26 Augustus. EFFEKTEN-SOCIETEIT te 4½ uur.

Portug. 4 pCts. 30¼. Spanje Binnenl. 3 pCts. 26 11/16, ¾. Fransche Oblig. 3 pCts. 51⅞, 15/16. Mexik. 27¼, 5/16. Peru 52⅜. Dito Coup. f 3 15/16, ⅞. Dito Uitgest. van £ 100 15¼, 1/16.

In Fransche fondsen was de stemming iets aangenamer; daarentegen waren Peru en Mexik. meer aangeboden. Over het algemeen vertoonde de handel geene bijzondere levendigheid.

Woensdag en Donderdag, den 29sten en 30sten Aug. e.k., MUZIJK te Grijpskerk.

HARDDRAVERIJ MET PAARD EN CHAIS,

op ZATURDAG den 1sten September 1849, te *WINNEWEER*, van wege eenige LIEFHEBBERS en den Kastelein KRUIZINGA aldaar. — De PRIJS zal nader worden opgegeven.
De Aangifte der Paarden te 11, — de Keuring te 12, — **OPEN TAFEL** te 1 — en de Rijding des middags precies te 2 uur.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** OOSTERHESSELEN, 21 Augustus 1849. Mijne geliefde Echtgenoote E. C. D. BOLL beviel heden van eene DOCHTER.

A. L. LESTURGEON.

*** Mijne geliefde Echtgenoote G. DOSMERING beviel heden voorspoedig van eene DOCHTER.
GRONINGEN, 23 Augustus 1849.

G. H. MEEK.

*** Heden beviel van eene DOCHTER W. REINDERS, Echtgenoote van

J. H. MEIHUIZEN.

WILDERVANK, 23 Augustus 1849.

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoote ANNA PIETERS BIJMHOLT van een' wélgeschapen ZOON.
GRONINGEN, 24 Augustus 1849.

J. DERKSEMA,
Mr. *Steenhouwer*, bij het Ameland.

*** Heden beviel van een' wélgeschapen ZOON H. SONIUS, Vrouw van

W. FEIS, H.ZOON,
Koopman in Manufakturen.

WINSCHOTEN, 24 Augustus 1849.

*** GRONINGEN, 25 Augustus 1849. Heden morgen is bevallen van een' *ZOON* C. HECKER, geb. REIJERS.

*** GRONINGEN, 26 Augustus 1849. Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER L. JANSSEN, geliefde Echtgenoote van

B. L. SCHUITEMA.

*** Mijne geliefde Echtgenoote M. S. GASINJET beviel heden van eene DOCHTER.
HAREN, bij *Groningen*, 26 Augustus 1849.

L. T. JORISSEN.

*** VEENDAM, 26 Augustus 1849. Heden beviel voorspoedig van eene wélgeschapen DOCHTER A. A. HAZEWINKEL, geliefde Echtgenoote van

D. H. BOSSCHER.

*** Heden beviel voorspoedig van een' wélgeschapen ZOON WILLEMIENA VAN DEN BOS, geliefde Echtgenoote van

B. J. DE JONGE.

GRONINGEN, 27 Augustus 1849.

*** Getrouwd te BATAVIA, 6 Junij 1849:

B. T. REIGER,
Kapitein bij het O. I. Leger,
en
E. A. DEKKER.

Algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:

B. J. RIEDEL,
beroepen Predikant te *Stadskanaal*,
en
A. A. H. L. REIJNDERS.

MEPPEL, 22 Augustus 1849.

*** Getrouwd:
Jonkh. Mr. **J. W. F. J. DU PEIJROU VAN BREUGEL,**
Kantonregter te Vollenhove,
en
L. J. BRONGERS.

MATTENESSE, 22 Augustus 1849.
NB. Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze eenige algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Het behaagde God gisteren avond omstreeks 11 uur tot zich te nemen, mijne dierbare Echtgenoote SIEBENTJE SIERS MELLEMA, in den nog bloeijenden ouderdom van bijna 36 jaren, na eene genoegelijke Echtvereeniging van 15 jaren en 8 maanden.
Met mijne drie Kinderen staar ik haar vol weemoed in de eeuwigheid na, en hoop te berusten in den wil van Hem, wiens doen enkel liefde is.
GRONINGEN, 20 Augustus 1849.

B. HEUKERS.

*** Heden ontsliep zacht en kalm, na eene langdurige ongesteldheid, tot bittere droefheid van mij, mijne beide Zonen en Aangehuwde Dochter, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Heer WILLEM SCHUTTER, in leven *Juwelier, Goud- en Zilversmid*, in den ouderdom van ruim 55 jaren, waarvan ik 34 met hem eenen allergelukkigsten Echt mogt smaken.
GRONINGEN, 21 Augustus 1849.

F. BRANDS,
Wedw. WM. SCHUTTER.

*** Tot mijne diepe droefheid overleed alhier, in den avond van den 19den dezer, op het onverwachtst, aan de thans heerschende ziekte, in den ouderdom van 66 jaren, mijn waarde Vader HENDRIK C. SCHUTH, voerende het Kofschip *Jacomina*, met welk Schip hij gereed lag om zee te kiezen.
Overtuigd van de deelneming van vele Vrienden en Bekenden, streke deze tot algemeene kennisgeving.
HELVOETSLUIS, 21 Augustus 1849.

R. H. SCHUTH.

*** Heden overleed, na eene ziekte van vijf weken, tot onze diepe droefheid, onze hartelijk beminde Dochter CATHARINA MARIA, in den jeugdigen leeftijd van 33 jaren.
GRONINGEN, 22 Augustus 1849.

Mr. **E. DULL.**
J. A. P. DULL,
geb. **WIJGCHEL.**

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed ons jongste ZOONTJE, in den ouderdom van bijna vijf weken.
GRONINGEN, 24 Augustus 1849.

H. JOXXIS.
A. J. JOXXIS—SIJPKENS.

Eenige kennisgeving.

*** WILDERVANK, 24 Augustus 1849. Heden overleed tot onze diepe droefheid, ons geliefd eenigst Kindje HENDRIK, in den ouderdom van drie maanden.

R. H. REINDERS.
W. A. C. BRINK.

*** Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, onze waarde en eenigste Dochter ATJE, in den ouderdom van bijna 19 jaren.
LEKKUM, bij *Leeuwarden*, 25 Augustus 1849.

G. H. J. BEERTA.
Z. HULSCHOFF.

*** Heden overleed, tot bittere droefheid van mij en mijne Kinderen, na eene langdurige ongesteldheid, mijne geliefde oudste Dochter BARBARA ELIZABETH, in den ouderdom van ruim zesendertig jaren.
GRONINGEN, 26 Augustus 1849.

Wedw. **BD. HULSING,**
geb. **BRUINS.**

*** Heden overleed, aan een langzaam verval van krachten, onze waarde Broeder J. MULDER, in den ouderdom van ruim 48 jaren, nalatende twee Kinderen, te jong om hun zoo treffend verlies te beseffen.
GRONINGEN, 26 Augustus 1849.

D. HOFMAN.
Uit naam der Kinderen van den Overledene

*** ESSEN, bij *Haren*, 26 Augustus 1849. Heden overleed, tot mijne diepe droefheid, mijne geliefde Echtgenoote GRIETJE HINDRIKS, in den ouderdom van ruim eenenveertig jaren. Uit een' gelukkigen echt van vijftien jaren laat de brave Overledene mij twee Kinderen na, nog te jong, om het groote verlies te kunnen beseffen. Ik wensch de Overledene, die in haar lot Gods Vaderlijk bestuur billijkte, hierin na te volgen; gelijk haar leven, was ook haar einde zacht en kalm.

P. VAN BORG.

*** Heden overleed, tot onze bittere smart, ons jongste Zoontje ALBERT. Slechts één jaar en 2 maanden mogten wij ons in deszelfs bezit verblijden.
GRONINGEN, 26 Augustus 1849.

U. J. DOORENBOS.
C. H. DOORENBOS,
geb. **SCHELTENS.**

*** Den 9 Aug. werd ons Dochtertje CATHARINA MARIA door eene hevige ziekte aangetast. Zij bezweek binnen weinige uren, in den bloeijenden leeftijd van bijna drie jaren.
GRONINGEN, 27 Aug. 1849.

J. G. LAATS.
H. LAATS,
geb. **VAN DER MEER.**

*** Door den Boekverkooper **H. J. VAN VLOTEN**, te *Alkmaar*, is algemeen verkrijgbaar gesteld:

EENE NIEUWE UITGAVE
VAN HET WERK, GETITELD:
OVER **MENSCHENPOKKEN,**
EN DERZELVER VOORBEHOEDING,
door ***Dr. J. M. ZIMMERMANN.***

Uit het Hoogduitsch vertaald en in Aanteekeningen vermeerderd door
N. D. SIJBRANDI, Med. Dr. te Amsterdam.
Prijs *f* 3—40.

*** Bij alle Boekhandelaren verkrijgbaar:

P. VAN DER BURGH,
Grondbeginselen der
Natuurkunde.

Tweede verbeterde en belangrijk vermeerderde druk met **670** compres gezette bladzijden en **400**
Houtsneê-figuren, kompleet in één Band *f* **4.20**
Idem gebonden in gepresт linnen Band - **4.60**

De goedkeurende stem van vele Docenten, die dit Werk bij hun onderwijs hebben ingevoerd, en de gunstige beoordeelingen van vele Tijdschriften getuigen, dat de Schrijver inderdaad een LEER- en LEESBOEK heeft geleverd, dat de Natuurkunde in haren tegenwoordigen staat van vordering naar waarde voorstelt, het pad tot die wetenschap effent en veraangenaamt en zich onderscheidt door geleidelijke voordragt, populairen stijl en rijkdom van inhoud.
GOUDA. G. B. VAN GOOR.

*** Bij **W. E. J. TJEENK WILLINK**, te *Zwolle*, wordt uitgegeven: *VAN DIGGELEN*, de **ZUIDERZEE**, de **FRIESCHE WADDEN** en de **LAUWERZEE**, hare BEDIJKING en DROOGMAKING beschouwd, *Tweede* en *laatste* Stuk. *f* 1,20.

*** Door den Boekhandelaar **H. TEN BRINK**, te *Meppel*, is uitgegeven en algemeen verkrijgbaar gesteld:

Verhalen,

van *A. G. RIJKENS*, Predikant te *Appelscha*, met gelith. Titel en Vignet, ... *f* 0—90.
KORT BEGRIP *van hetgeen de* CHRISTEN *tot zaligheid te weten noodig heeft*, ten gebruike bij de CATECHISATIËN, door *Dr. J. MEIJER*, Hervormd Predikant te *Wolvega*, ... *f* 0 — 20.
Kerkelijk goedgekeurd.

Al wie iets te VORDEREN heeft van — of VERSCHULDIGD is aan de Nalatenschap van Mejufvr. de Wedw. **STUURWOLD** en van wijlen haren Zoon **H. F. STUURWOLD**, in leven *Opzigter bij den Waterstaat te Groningen*, wordt verzocht daarvan Opgave en Betaling te doen aan en ten Huize van S. NOORDHOFF, in de Jacobijnerstraat, te *Groningen*, en wel vóór of op den 1sten October 1849.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

Degenen, die iets te VORDEREN hebben van — of VERSCHULDIGD zijn aan de Nalatenschap van wijlen den Heer **HENDRICUS BRAAMS**, in leven *Burgemeester der Gemeenten Gasselte en Odoorn*, overleden te *Gieten*, worden verzocht daarvan Opgave te doen vóór den 10den September 1849, ten Kantore van Mr. C. E. KNIPHORST, Notaris te *Zuidlaren*.

De DIRECTIE van het ZIJLVEST der *DRIE DELFZIJLEN* brengt bij deze ter kennis van het Publiek, dat de PASSAGIE over de **KLAPBRUG**, gelegen in den GROOTEN of STADS-KLEIWEG, onmiddellijk ten Westen bij *APPINGEDAM*, uit hoofde van eenige REPARATIËN, zal zijn **GESTREMD** op WOENSDAG, den 29sten, en DONDERDAG, den 30sten dezer maand.
Namens de Directie voornoemd:
R. P. CLEVERINGA, J.z.,
Secretaris.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

ZOMERDIENSTEN.
Van *KAMPEN* op *AMSTERDAM* (behalve Zaturdags), **DAGELIJKS**, 's namiddags te $1\frac{1}{2}$ uur.
Van *AMSTERDAM* op *KAMPEN* (behalve Zondags), **DAGELIJKS**, 's morgens te 6 uur.
De **DILIGENCE** van *Groningen* over *Zwolle* naar *Kampen*, in correspondentie met de **STOOMBOOT** van *Kampen* op *Amsterdam*, vertrekt DAGELIJKS, des avonds te 11 uur, van het Logement *de Nieuwe Munster*, bij C. A. FRIGGE; — de Reizigers komen vroegtijdig genoeg te *Amsterdam* aan, om met den laatsten spoortrein naar *Haarlem*, *Leiden*, *'s Gravenhage* en *Rotterdam* te kunnen vertrekken. — Voorts loopt deze dienst direct door naar *Deventer*, *Arnhem* en *Nijmegen*, en komt te *Arnhem* aan vóór het vertrek van den DERDEN TREIN.

MODES.

De ondergeteekende maakt hiermede bekend, dat zijn WINKEL is verplaatst in het Huis vroeger door den Heer OTTÉ bewoond (Heerestraat, no. 107), en dat hij ruim is voorzien van de nieuwste HEEREN en DAMES **MODE-ARTIKELEN**, waarbij hij zich in de gunst van het geëerde Publiek aanbeveelt.

J. DEVEER.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

De **DIRECTIE** maakt bekend, dat de NAJAAR[S] **INDIGO-** en **COCHENILLE-VEILINGEN** der Maatschappij, van 1849, zullen gehouden worden op de dagen en plaatsen en bestaan uit de hoeveelheden hieronder gemeld:
Te Amsterdam, op Maandag, den 24sten September 1849:
16 heele } **2604** kwart } Kisten **JAVA INDIGO**, liggende *aldaar.*
137 Kisten **JAVA COCHENILLE**, „ „
4 Kisten **TEGEL DITO** „ „
met voorbehoud deze hoeveelheid te vermeerderen met ongeveer **530** kwart Kisten **JAVA INDIGO**, wanneer het Schip, waarmede deze aanvoer verwacht wordt, tijdig genoeg mogt arriveren.
Te Rotterdam, op Donderdag, den 27sten September 1849:
122 heele } **776** halve en kwart } Kisten **JAVA INDIGO**, ligg. *aldaar.*
De Directie geeft bij deze aankondiging de verzekering, dat zij, vóór hare gewone Voorjaars-veilingen van 1850, geene andere INDIGO en COCHENILLE, dan de bovengemelde partijen, aan de Markt zal brengen.
De Notitiën met de Veilconditiën zullen in tijd worden uitgegeven.
AMSTERDAM, 14 Augustus 1849.
VAN DER OUDERMEULEN, *Pres.*
GOUDSWAARD, *Dir.*, *fung. Secret.*

DONDERDAG, DEN 30sten AUGUSTUS 1849,

des voormiddags te 10 uur, zullen, voor en in de Behuizing aan de Pottebakkersrijge alhier, door wijlen den Voerman A. WESTENBORG en zijne Vrouw bewoond geweest, publiek worden verkocht: 2 best zwarte RUINPAARDEN, 4 KORENWAGENS met TOEBEHOOREN, 2 SLEEDEN, 1 STEMPELKAR, eene part[ij] HOOI en TURF en verder VOERMANSBESLAG; — voorts des namiddags te 2 uur: de **HUISMEUBELEN**, MANS- en VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN, BEDDEGOED, ENZ. Alles te bezien des daags bevorens van 10—12 en van 2—4 uur.
Mr. W. LAMAN TRIP, *Nots.*

WOENSDAG, DEN 5den SEPTEMBER 1849,

des voormiddags te 10 uur en vervolgens, zal, vóór en in de Behuizing door wijlen den *Mr. Kleermaker* G. MERK en Echtgenoot JANTJE KUIPER bewoond geweest, publiek worden verkocht: hunne nagelaten **INBOEDEL**, bestaande onder anderen in: MAHONIHOUTEN en andere MEUBELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, KLOK, PORSELEIN, BEDDEGOED, LINNEN, TAFELGOED, MANS LIJFSTOEBEHOOREN, een GOUDEN OORIJZER, eenig ZILVER, KOPER, TIN en BLIK en meer ANDERE GOEDEREN; alles te bezien des DINGSDAGS namiddags bevorens van 2 tot 6 uur.
Mr. W. LAMAN TRIP, *Nots.*

WOENSDAG, DEN 29sten AUGUSTUS 1849,

des namiddags te 2 uur, zal, vóór en in het NIEUWE VERKOOPHUIS, in de Oosterstraat, publiek worden verkocht: een nagelaten nette **INBOEDEL**, van wijlen A. PEPPINK, benevens **VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN, ENZ.**
Te bezien Dingsdag namiddag van 3—6 uur.
FIRMA **Steen & Comp.**

VOORLOOPIG BERIGT.

In het midden der maand September, zal er, op nader op te geven tijd en plaats, publiek worden verkocht: Nieuwe **ENKELE** en **DUBBELE JAGTGEWEREN ENZ.**, nagelaten door de Gebrs. M. en H. THONUS.
FIRMA **Steen & Comp.**

BOELDAG VAN HAVER.

Op DONDERDAG den 30sten Augustus 1849, des avonds te zes uur, zal, ten Huize van den Kastelein HENDRIK MENSINGA, buiten de Boteringepoort, bij inmijning worden verkocht: pl. min. **500** HOKKEN best zwarte KRALHAVER, staande op het Land achter de *Rijskampen*, bij de zoogenoemde *Mennonieten Kolfbaan.*
FIRMA **Steen & Comp.**

UIT DE HAND TE KOOP:

Een wélbezeild **NEDERLANDSCH KOFSCHIP**, genoemd *ELISABETH*, groot [...] Tonnen, nieuw gebouwd in den jare 183[.], thans liggende te *Groningen*, met al deszelfs OPGOEDEREN, volgens Inventaris. Nadere informatie te bekomen bij den Eigenaar J. ENGELSMAN, aan boord van het Schip, of bij den Heer R. R. ENGELSMAN, te *Veendam.*

Let Wel!

B. POLAK, in de Stoeldraaijerstraat, de eerste Winkel van de Vischmarkt, heeft heden ontvangen: Nieuwe fraaije donkere MOUSELIN DE LAINE, voor het Saizoen en andere STOFFEN voor DAMES KLEEDJES, als CAMELOT, ARCHILLES, LAMARTINES-CAMELEON met of zonder ZIJDE; verder fijne ZWARTE PARAMATHAS, LUSTRES, ORLEANS, MERINOS, PRINCETTAS, dekker fraai BONTGOED, FLANELLEN en BAAIJEN; door bijzonder goedkoopen inkoop, zal dezelve ook weder zoo als gewoonlijk aan een ieder voor goedkooper prijs laten genieten, en houdt zich ten dien einde vriendelijk gerekommandeerd.

NB. Alle WOENSDAGEN zullen, om op te ruimen, overgeblevene **LAPPEN** worden [...] VERKOCHT.

De ondergeteekende, zich reeds ettelijke jaren met het geven van **ONDERRIGT** in de **OUDE** en **NIEUWE TALEN** onledig houdende, en nu zijn' eigen Zoon voor de AKADEMIE wenschende op te leiden, ziet zich gaarne nog EEN of TWEE **JONGELIEDEN** tot hetzelfde einde toevertrouwd.
Inlichtingen en aanwijzing, waar men zich ten dien opzigte kan informeren, zullen gereedelijk gegeven worden.
NIEUWESCHANS, 23 Augustus 1849.
B. BRAAMS,
Predikant.

WORDT TE KOOP AANGEBODEN

Eene uitmuntende **TYROLER VIOOL.**
Te bevragen bij den Kapelmeester DE CORLON, wonende in de Poelestaat.

In een STIL **HUISGEZIN**, te dezer Stad, wordt gevraagd, eene BEKWAME **KEUKENMEID**, die goede getuigenis van BEKWAAMHEID en GEDRAG kan aantoonen, om in dienst te treden met November eerstkomende. — Men adressere ten Huize van P. H. BUTTINGER, in de Nieuwe Ebbingestraat, kort voor de Poort.

VOOR 90 CENTEN ALOM VOORHANDEN:

Kramer's Woordentolk verkort,

3de druk.

Bevattende de vertaling en verklaring van vele duizenden vreemde Woorden, waarvan de kennis voor **Ambtenaar, Koopman, Fabrikant, Kunstenaar, Dagbladlezer enz.** van Dagelijksche behoefte is.
Deze uitgave, die in breeder formaat is, bevat de verklaring van ELFHONDERD WOORDEN *meer dan de vorige.*
Het Werkje is in Zakformaat met kleine letter gedrukt en beslaat 240 PAGINA'S. Het wordt tegen den uiterst goedkoopen prijs van **90 Cents** en in heel geprest Linnen Band tegen *f* **1,10** afgeleverd. Het gebruik van **Vreemde Woorden** is algemeen en schier onvermijdelijk. Iedereen heeft het hoogste belang bij de ware beteekenis en de juiste spelling dier termen. Op de Studeertafel en den Kantoorlessenaar, in het Leesvertrek en de School zal dit Boekske uitstekende diensten bewijzen.
GOUDA. **G. B. VAN GOOR.**

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.